Гос. книжная палата УзССР
кн. палата
10 НОЯ 1984

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 249 (19.025). ● Якшанба, 28 октябрь 1984 йил ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БИЛАН СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ «МАМЛАКАТ ОЗИҚ-ОВҚАТ ФОНДИНИ МУТТАСИЛ ОШИРИБ БОРИШ МАҚСАДИДА ЕРЛАРНИ МЕЛИОРАЦИЯЛАШ, МЕЛИОРАЦИЯ ҚИЛИНГАН ЕРЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШНИНГ УЗОҚ МУДДАТЛИ ПРОГРАММАСИ ТЎҒРИСИДА» ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛДИЛАР

Қарорда қайд этиладики, партия ва ҳукумат мамлакатда ерларни мелиорациялашни кенг кўламда авж олдириш юзасидан ишлаб чиққан тадбирларни изчиллик билан амалга ошириш натижасида суғориладиган ва захи қочирилган ерларни фойдаланишга топшириш соҳасида катта ишлар бажарилди, бу эса қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ҳамда ноқулай табиий иқлим шароитларининг деҳқончиликка таъсирини сусайтиришнинг ишончли омилидир. Поволжьеда, Шимолий Кавказда, Украина жанубида ва Молдавияда катта-катта суғориладиган деҳқончилик районлари вужудга келтирилди. Ўрта Осиё, Закавказье республикаларида ва Қозоғистонда катта ҳажмлардаги мелиорация ишлари ўтказилмоқда. РСФСРнинг Ноқоратупроқ зонасида, Полесьеда, Болтиқ бўйи республикаларида ва Узоқ Шарқда захкаш ерларнинг захини қочириш ишлари кенг жабҳада амалга оширилмоқда. Суғориладиган ва захи қочирилган экинзорларнинг умумий майдони 33 миллион гектарга етди.

Мелиорация қилинган экинзорлардан олинаётган деҳқончилик маҳсулотининг улуши анча ошди. Пахта ва шолининг ҳаммаси, сабзавотнинг учдан икки қисми, мева ва узумнинг ярмига яқини, дағал ва ширали озуқанинг тўртдан бир қисми ана шундай ерларда етиштирилмоқда. Деҳқончиликнинг мелиорация қилинган ерлардан олинаётган маҳсулоти унинг жамоат секторидаги жами ҳажмида 1965 йилдаги 20 процентдан 1983 йилда 34 процентгача етди.

Шу билан бирга қарорда қайд этиб ўтилганидек, қишлоқ хўжалиги экинларидан мўл ва барқарор ҳосил олиш учун суғориладиган ҳамда захи қочирилган ерларнинг катта имкониятларидан ҳали тўла даражада фойдаланилмаяпти, ерларни мелиорациялашга сарфланаётган капитал маблағлар ва моддий-техника ресурслари эса зарур самарани бермаяпти.

Бир қанча хўжаликларда мелиорация қилинган ерлардаги қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлиги ниҳоятда пастлигича қолмоқда. Шу ерлардаги экинларга минерал ўғитлар етарлича ҳажмда солинмаяпти. Қишлоқ хўжалик экинларининг тегишли навлари йўқ. Суғориладиган ва захи қочирилган катта-катта ер майдонларига эга бўлган кўпгина хўжаликлар зарур қишлоқ хўжалик ва мелиорация техникаси билан тўла даражада таъминланмаган. Яхшиланган ерларда экин майдонлари структураси такомиллаштиришни талаб этади.

Мелиорация қурилишида капитал маблағлар сочиб юборилишига йўл қўйилмоқда, қурилиш норматив муддатларига амал қилинмаяпти, мелиорация системаларини техникавий жиҳатдан такомиллаштириш борасидаги ишлар ҳажми секинлик билан ошмоқда, янги мелиорация қилинган ерларни ўзлаштираётган хўжаликларнинг қишлоқ хўжалик жиҳатидан ташкил этилиши орқада қолмоқда.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг таъкидлайдиларки, Озиқ-овқат программасини изчиллик билан амалга ошириш ерларни мелиорациялашни сифат жиҳатидан янги босқичга кўтаришни, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва деҳқончиликнинг барқарорлигини ошириш учун унинг имкониятларидан яхшироқ фойдаланишни тақозо этади. Орттирилган тажриба, вужудга келтирилган ишлаб чиқариш базаси, мелиораторлар барқарор коллективларининг мавжудлиги шу тармоқни ривожлантириш соҳасидаги яна ҳам мураккаброқ ва кенг кўламдаги вазифаларни ҳал этиш имконини беради.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети мелиорацияни янада ривожлантиришни, мелиорация қилинган ерлардан фойдаланиш самарадорлигини оширишни мамлакат озиқ-овқат фондини кўпайтиришда ғоят муҳим умумдавлат вазифаси деб ҳисоблайдилар.

Суғориладиган ва захи қочирилган ерлардан самарали фойдаланишни, яхшиланган экинзорларнинг янги катта массивларини вужудга келтириш, маданий-техникавий ишларни бажариш, мелиорация қилинган ерларни ўзлаштирувчи хўжаликларнинг ишлаб чиқариш ва социал базасини яратиш ҳисобига мелиорациянинг янада комплекс ривожлантирилишини;

Ўн иккинчи беш йилликда колхозлар, совхозлар ва давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарида суғориладиган ҳамда захи қочирилган ерларда деҳқончилик маҳсулотларининг асосий турлари етиштирилишини кўпайтиришни, 1990 йилда ана шу ерларда дон етиштириш 32,3 миллион тоннага, шу жумладан маккажўхори дони етиштириш 9,1 миллион тоннага, ем-хашак — 80 миллион тонна озуқа бирлигига, суғориладиган ерларда сабзавот етиштириш 22,5 миллион тоннага етказилишини;

1986—1990 йилларда давлат капитал маблағлари ҳисобига 3 миллион 340 минг гектар суғориладиган ер ва 3 миллион 600 минг гектар захи қочирилган ерлар фойдаланишга топширилишини, 5 миллион 550 минг гектар майдондаги мавжуд суғориш системаларининг техникавий ҳолатини яхшилашга доир ишлар ўтказилишини, шунингдек захини қочириш талаб этилмайдиган 8 миллион 300 минг гектар майдонда маданий-техникавий ишлар ўтказилишини, қишлоқ хўжалиги учун мўлжалланган 15,85 минг километр узунликдаги магистрал водопроводлар қурилиши ва реконструкция қилинишини;

2000-йилга бориб суғориладиган ерлар майдони 30—32 миллион гектаргача ва захи қочирилган ерлар 19—21 миллион гектаргача кенгайтирилишини ҳамда шундай ерларда дон етиштириш 55—60 миллион тоннагача, шу жумладан маккажўхори дони етиштириш 18—20 миллион тоннагача, ем-хашак 115—125 миллион тонна озуқа бирлигига етказилишини;

1986—2000 йилларда халқ хўжалиги манфаатларини кўзлаб сув ресурслари қайта тақсимланишини;

сув ресурсларидан оқилона ва тежаб-тергаб фойдаланишни, ер ости ва оқар сувлар тугаб қолиши ҳамда булғанишидан муҳофаза этилишини, мелиорация тадбирлари ўтказилишидан ҳайвонот дунёсига ва айниқса балиқ запасларига зиён етказилишининг олдини олишни, муҳим экологик аҳамиятга эга бўлган ботқоқли ва бошқа территориялар сақлаб қолинишини таъминлайдиган тадбирлар системасини амалга ошириш зарур, деб топилди.

Ерларни мелиорациялаш ва уларни қишлоқ хўжалик мақсадларида ўзлаштиришга 1986—1990 йиллар учун қишлоқ хўжалигини бутун ишлар комплекси бўйича ривожлантиришга ажратиладиган капитал маблағлар лимити доирасида 50,4 миллиард сўмлик ҳажмда капитал маблағ лимити белгиланган.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети қарорида мелиорация қилинган ерлардан ғоят самарали фойдаланилишини таъминлайдиган тадбирларга алоҳида эътибор жалб қилинади.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари ва Министрлар Советлари, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, СССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, СССР Госкомсельхозтехникаси, маҳаллий партия ва совет органлари, агросаноат бирлашмалари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги ташкилотлари, колхозлар, совхозлар ва давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари:

ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, сув хўжалиги системаларидан фойдаланишни такомиллаштириш, деҳқончиликнинг саноат технологиялари ва интенсив системаларини жорий этиш, қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилини программалаштирилган тарзда етиштириш, илмий асосланган алмашлаб экишни ўзлаштириш, меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини қўлланиш, мелиорация қилинган ерларга эга бўлган хўжаликларни минерал ўғитлар ва зарур қишлоқ хўжалик техникаси билан тўла-тўкис таъминлаш асосида яқин йиллар ичида амалдаги ва янгидан фойдаланишга топширилаётган суғориладиган ҳамда захи қочирилган экин майдонларидан биринчи навбатда юксак самара олинишини таъминлашлари;

суғоришга яхши мослашадиган ва саноат технологияларининг талабларига мос келадиган қишлоқ хўжалик экинларининг янги нав ва гибридларини яратиш ишларини кучайтиришлари, эҳтимол тутилган ҳосилдорлиги гектар бошига 120—130 центнерга борадиган маккажўхорининг, 60—80 центнерга борадиган шоли, 35—40 центнерга борадиган тариқнинг касалликлар ва зараркунандаларга чидамли навлари ҳамда гибридларини жорий этишлари керак. Эртапишар ва ўртапишар маккажўхори гибридларини, кўп йиллик ўтларнинг, сабзавот, полиз, мева ва резавор экинлар ҳамда узумнинг серҳосил навларини яратишга алоҳида эътибор беришлари, мамлакатнинг турли зоналари учун йилига озуқабоп экинлардан икки-уч марта ҳосил етиштириш ҳамда гектар бошига 10—15 тоннадан озуқа бирлиги олиш имконини берадиган технологияларни ишлаб чиқиб, жорий этишлари;

мавжуд суғориладиган ерларни обдон текислаш, уларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, суғориш системаларини қайта қуриш ва уларнинг сув таъминотини ошириш соҳасидаги ишларни асосан 1990 йилгача тугаллашлари;

маданий-техникавий тадбирлар ўтказиш, далаларнинг майда-майда бўлакларга бўлиб юборилишига барҳам бериш, нордон ерларни оҳаклаш, РСФСРнинг Ноқоратупроқ зонасида, Узоқ Шарқда, Полесьеда, Белоруссия ССРда, Литва ССР, Латвия ССР ва Эстония ССРда ем-хашак ҳамда дон етиштиришни кўпайтириш учун қишлоқ хўжалигига яроқли ерларга экин экиш ишларини кенгайтиришлари шарт.

1990 йилда 6 миллион 490 минг гектар майдондаги суғориладиган ерларда ҳосили программалаштириладиган қишлоқ хўжалик экинлари етиштириш тўғрисида иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг таклифи қабул қилинди.

СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, СССР Госкомсельхозтехникаси, СССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясига иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари билан келишган ҳолда 1985 йилда колхоз ва совхозларни ҳосили программалаштирилган қишлоқ хўжалик экинлари етиштириш учун зарур бўлган тракторлар, юк автомобиллари, тупроққа ишлов берадиган ҳамда ўрим-йиғим машиналари билан таъминлаш нормативларини ишлаб чиқиб, тасдиқлаш топширилди. Тасдиқланган нормативларга мувофиқ колхоз ва совхозларга қишлоқ хўжалик техникаси билан транспорт воситалари ажратиб берилиши таъминлансин.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, СССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги ҳамда СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги колхозлар, совхозлар ҳамда давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари учун суғориладиган ҳар гектар ерга моддаси таъсир қиладиган камида 330—350 килограмм ҳисобида минерал ўғитлар ажратиб берилишини таъминлашлари шарт.

1985—1990 йилларда СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети билан биргаликда идораларга қарашли ўқув курс-комбинатларида ва ўрта ҳунар-техника билим юртларида мелиорация қилинган ерларда ишлаш учун ёмғирлатиш машиналарининг операторларини, насос станцияларининг машинистларини ҳамда оммавий касблардаги бошқа кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш ташкил этилсин.

СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги билан СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига суғориладиган ҳамда захи қочирилган қишлоқ хўжалик экин майдонларининг мелиоратив ҳолати устидан назоратни таъминлаш ва ерлар шўр босиши ҳамда ботқоқланишининг олдини олишга доир зарур тадбирларни амалга ошириш ва СССР Марказий статистика бошқармаси билан келишган ҳолда ҳар йили 1 ноябрда колхозлар, совхозлар ва давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарида суғориладиган ҳамда захи қочирилган ерларнинг мелиоратив ҳолати қандайлигини ҳисобга олиш топширилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, СССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, СССР Госкомсельхозтехникаси ҳамда Кемасозлик саноати министрлиги колхозлар, совхозлар ва давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарида хўжалик ичидаги мелиорация тармоғи, гидротехника иншоотлари, насос станциялари, ёмғирлатиш машиналари, суғориш қурилмалари ремонт қилинишини ҳамда уларга техникавий хизмат кўрсатилишини, суғориладиган ва захи қочирилган ерларда экин экиш учун текислаш ишлари ҳамда мелиорация системаларини текшириб чиқиш асосида ҳар йили белгиланадиган ҳажмларда бошқа агромелиорация тадбирлари ўтказилишини таъминлашлари лозим.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари 1986—1990 йилларда хўжаликлараро ва хўжаликлар ичидаги мелиорация системаларини ремонт қилиш ишлари ҳажмларини иқтисодий ва социал ривожланиш йиллик планлари кўрсаткичларига киритишлари шарт.

СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги билан СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига 1985 йилда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари иштирокида мелиорация системаларини, гидротехника иншоотларини ҳамда қишлоқ хўжалиги сув таъминоти объектларини ремонт қилиш ва уларни ишлатиш учун материаллар, кабель буюмлар ва эҳтиёт қисмлар сарфининг нормаларини ишлаб чиқишни, СССР Госплани билан СССР Госснабига эса шу нормаларни тасдиқлашни ҳамда планларнинг лойиҳаларида иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари билан СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ихтиёрига юқорида кўрсатиб ўтилган моддий-техника ресурслар тасдиқланган нормаларга мувофиқ ажратиб берилишини кўзда тутиш таклиф этилди.

Қарорда ерларни мелиорациялашни янада ривожлантиришнинг 2000-йилгача бўлган асосий йўналишлари ва узоқ муддатли программани иттифоқдош республикалар бўйича амалга ошириш вазифалари белгиланган.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари ва Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, СССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига, маҳаллий партия ва совет органларига, агросаноат бирлашмаларига, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги ташкилотларига:

Мелиорация қилинган ерлардан фойдаланишнинг асосий йўналиши сифатида ем-хашак етиштиришни ривожлантириш, шу ерларда дон, асосан маккажўхори дони, техника экинлари, сабзавот, мева ва узум етиштиришни кўпайтириш, маккажўхори, беда, қанд лавлаги ва соя уруғчилигининг гарантияланган базасини вужудга келтириш учун суғориладиган ва захи қочирилган ерлар янада кенгайтирилишини таъминлаш;

(Давоми иккинчи бетда).

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:
Ўн биринчи чақириқ Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советининг иккинчи сессияси 1984 йил 27 ноябрда Москва шаҳрида чақирилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ЧЕРНЕНКО.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1984 йил, 24 октябрь.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 27 октябрга бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён

Фарғона	1,16	92,35	0,12	16,22
Тошкент	1,22	90,12	0,84	75,94
Наманган	1,23	87,46	0,78	50,92
Андижон	0,97	83,66	0,36	34,91
Сурхондарё	1,01	78,80	0,22	56,92
Хоразм	1,18	78,45	0,27	26,07
Сирдарё	1,60	75,76	1,14	70,16
ҚҚАССР	1,40	64,94	0,97	40,24
Самарқанд	1,28	64,35	0,50	20,37
Жиззах	1,07	58,16	0,46	47,32
Бухоро	0,59	57,77	—	6,12
Навоий	0,98	54,51	0,37	14,45
Қашқадарё	0,81	42,38	0,47	13,20
Республика бўйича:	1,10	72,12	0,51	37,41

Шу жумладан ингичка толали пахта

Сурхондарё	1,50	96,77	0,51	102,78
Наманган	1,12	80,94	—	—
Навоий	1,21	54,85	—	—
Бухоро	1,01	49,08	—	—
Қашқадарё	1,64	48,99	1,30	23,36
Республика бўйича:	1,50	77,42	0,74	62,05

КАТТА МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

БАЙКАЛ-АМУР ТЕМИР ЙЎЛ МАГИСТРАЛИ ҚУРИЛИШИ ВА УНИ ИШЛАТИШДАГИ БАРЧА ИШЧИЛАРГА, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАР ВА ХИЗМАТЧИЛАРГА, ПАРТИЯ, КАСАБА СОЮЗ ВА КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТЛАРИГА, ТЕМИРЙЎЛЧИ ЖАНГЧИЛАРГА, ҚУРИЛИШНИНГ БАРЧА ИШТИРОКЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Байкал-Амур темир йўл магистралининг асосий темир йўл изини ётқизишни тугаллаш ҳамда унинг бошидан охиригача поездларнинг иш ҳаракатини очиш юзасидан партия XXVI съездининг қарорлари, олинган социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилганлиги тўғрисидаги хабар КПСС Марказий Комитетида зўр мамнуният билан кутиб олинди. Қурилишнинг барча қатнашчиларини меҳнатдаги шу ажойиб ғалаба билан сидқидилдан табриклаймиз. Байкал-Амур темир йўл магистралининг қурилиши ҳақли равишда совет халқининг буюк зафарлари солномасига ёзилади.

Янги қудратли транспорт артерияси мамлакатимиз, айниқса Шарқий Сибирь ва Узоқ Шарқ экономикасини ривожлантириш, бу регионларда катта-катта территориал-ишлаб чиқариш комплексларини барпо этиш, бой табиий ресурсларни халқ хўжалиги оборотига жалб этиш учун муҳим аҳамиятга эга бўлади.

БАМ трассасидаги қийин шароитларда ўн йил мобайнида жуда катта ҳажмдаги қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Қоя тошлар, ўрмонзорлар, ботқоқликлар ва абадий музлик орқали 5000 километр асосий ва станция темир йўл излари ўтказилди, 4200 га яқин кўприк ва бошқа сунъий иншоотлар қурилди. Магистрал объектлари билан бир қаторда иттифоқдош ва автоном республикаларнинг, ўлкалар ва областларнинг оталиқ ташкилотлари кучи билан янги шаҳарлар ва обод посёлкалар қурилмоқда, кадрларнинг мамлакатнинг шарқий районларида мустаҳкам жойлашиб қолиши учун шароит яратилмоқда.

Магистрал қурилмоқда ва ишламоқда. Ундан кўмир ва ёғоч, бинокорлик материаллари, машина-механизмлар ва бошқа юклар ортилган составлар ўтиб турибди.

Минглаб йигит ва қизлар Комсомольск — Амур, Магнитка, Турксиб ва Братск қурувчиларининг шонли анъаналарини давом эттириб, ўзларининг навқирон қалблари амри билан Ленин комсомолининг бош қурилишига келдилар. Улар бу ерда касб-кор маҳоратини ўрганиш билан бирга, ажойиб ҳаёт сабоғини олмоқдалар.

Қисқа вақт ичида қурилишда кўпмиллатли жипслашган коллектив вужудга келди, бу коллектив энг мураккаб вазифаларни ҳал этишга қодир бўлиб қолди. Магистрални қураётган барча кишилар шу умумхалқ ишида қатнашганликлари билан ҳақли равишда фахрланадилар.

БАМни бутун мамлакат қурмоқда. Кўпгина республикалар, ўлкалар ва областлар, минглаб корхоналар унинг учун машина ва механизмлар, пўлат излар ва шпаллар, қурилиш конструкциялари юбориб туришибди, бошқа муҳим буюртмаларни бажаришмоқда. Уни барпо этишга илмий-тадқиқот ва лойиҳа институтлари катта ҳисса қўшмоқдалар. Магистралда уй-жой, социал-маиший объектлар қуриш соҳасида оталиқ ташкилотлари катта иш қилмоқда.

Байкал-Амур темир йўл магистрали қурувчиларининг юксак ютуқлари Хабаровск ўлкаси, Бурятия ва Якутия АССР, Амур, Иркутск ва Чита областлари партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, қурилишнинг хўжалик раҳбарлари олиб борган катта ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишнинг натижасидир.

Сизлар Байкал-Амур темир йўл магистрали қурилишини тугаллашда, магистрал зонасидаги фойдали қазилмаларнинг жуда бой запасларидан тезроқ фойдаланиш учун янги саноат объектлари қурилишида бундан буён ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қиласизлар, севикли Ватанимиз бахт-саодати йўлида янги зафарларга эришасизлар, деб ишонч билдирамиз.

Азиз ўртоқлар, сизларга сиҳат-саломатлик, социалистик мажбуриятларни, 1984 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқларини бажаришда муваффақиятлар тилаймиз.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

ЎЗБЕК ТИЛИДА

«Ўзбекистон» нашриёти КПСС Марказий Комитети Бош секретари К. У. Черненконинг «КПСС Марказий Комитети Пленумида сўзланган нутқ. 1984 йил 23 октябрь» номли китобчасини босмадан чиқарди. Китобча ўзбек тилида кўп нусхада нашр этилди.

(ЎзТАГ).

МЕЪМОРЛАРНИНГ ЮКСАК БУРЧИ

ЎЗБЕКИСТОН АРХИТЕКТОРЛАР СОЮЗИ ПРАВЛЕНИЕСИНИНГ ЮБИЛЕЙ ПЛЕНУМИ

Ўзбекистон Архитекторлар союзига эллик йил тўлди.

Ўзбекистон Архитекторлар союзи правлениесининг 27 октябрь куни Тошкентда бўлиб ўтган юбилей пленуми ана шу шонли санага бағишланди. Пленумни СССР халқ архитектори А. Б. Бобохонов очди.

Йиғилиш аҳли Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Ўзбекистон ССР Архитекторлар союзига табрикномасини самимий кутиб олди. Табрикномани Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев ўқиб эшиттирди ва нутқ сўзлади. У республика архитекторлар союзига Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фахрий ёрлиғини топширди. Ижодий союз ўзбек совет архитектурасини ривожлантиришдаги хизматлари, замонавий граждaнлик, саноат, қишлоқ архитектура комплексларини, бинолар, иншоотларни барпо этишга катта ҳисса қўшганлиги учун ҳамда ташкил этилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан шу мукофотга сазовор бўлди.

Бугунги кунда Архитекторлар союзи етти юздан кўпроқ меъморни бирлаштириб турибди. Уларнинг катта қисми республика институтларини битириб чиққан кишилардир. Дастлаб бу союз атиги йигирма етти кишидан ташкил топган эди. Республика ҳаритасида 120 та шаҳар мавжуд. Шулардан 100 таси совет даврида бунёд этилиб, мамлакатимиз қардош халқларининг улуғ дўстлиги туфайли қад кўтарган. Юзлаб қишлоқлар мутлақо янги қиёфа касб этиб, қўриқ ерларда ҳам янги қишлоқлар барпо этилди. Қурилиш соҳасида кўп ишлар бажарилди, аммо ҳали бундан ҳам кўпроқ ишларни амалга ошириш керак — партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорлари архитекторлардан мана шуни талаб этмоқда.

Нотиқлар — Ўзбекистон Архитекторлар союзи правлениесининг раиси Т. Ф. Қодирова, СССР Архитекторлар союзи правлениесининг секретари Г. В. Ильинский, Озарбайжон ССР Архитекторлар союзи правлениесининг раиси М. А. Усейнов, Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинати бетончиларининг бригадири Социалистик Меҳнат Қаҳрамони И. Х. Орипов, Ўзбекистон ССР Архитекторлар союзи Қорақалпоғистон ташкилотининг раиси К. Молутов, Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги Г. А. Пугаченкова архитекторларнинг халқ олдидаги масъулияти тўғрисида, шаҳар қурилиши ва архитектура ечимлари сифатини ошириш зарурлиги ҳақида гапирдилар. Республикада экономикадаги, лойиҳалаш иши ва қурилишдаги салбий ҳодисаларни бартараф этиш юзасидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI ва XVII пленумларининг қарорлари архитекторлар билан қурувчиларнинг зиммасига юклаган масъулият қайд этиб ўтилди.

Ҳар бир шаҳар ва қишлоқнинг ўзига хос бадиий ифодали қиёфасини яратиш — архитекторларнинг ғоят муҳим вазифаларидан бири эканлиги таъкидланди. Чунки, устахоналарда — ватман ва калька қоғозларида бунёдга келаётган янги иншоотлар учинчи минг йилликда диёримизга кўрк бериб туриши лозим.

Кўпгина нутқларда айни бир хил фикр, яъни ижодий союз меъморларни, айниқса, ёшларни ғоявий-сиёсий ва профессионал жиҳатдан тарбиялаш тўғрисида, ҳар бир коллективда чинакам ижодий муҳит ва юксак талабчанликни вужудга келтириш ҳақида кўпроқ ғамхўрлик қилиши зарур деган фикр изҳор этилди.

Пленум қатнашчилари Ўзбекистон меъморлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга астойдил интилаётганликлари тўғрисида гапирдилар.

Юбилей пленуми қатнашчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненкога ғоят баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Ғ. Х. Қодиров, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Г. Духанин иштирок этдилар.

Ягона сиёсий кун

ЎЗБЕКИСТОН—ҚАРДОШ ХАЛҚЛАР ОИЛАСИДА

Ўзбекистон ССР ўзи ташкил топган кундан буён ўтган олтмиш йил мобайнида Коммунистик партия раҳбарлигида, ленинча миллий сиёсат изчиллик билан амалга оширилиши туфайли тараққиёт йўлидан шахдам одим ташлади. 27 октябрь куни республиканинг шаҳар ва қишлоқларида Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб ўтказилган «Ўзбекистон — СССР халқларининг қардошлик оиласида» мавзуидаги ягона сиёсий куннинг қатнашчилари шу фикрни таъкидладилар.

Саноат корхоналари, қурилишлар, колхоз ва совхозлар, муассасалар, ўқув юртларининг меҳнатчилари ҳузурида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, шунингдек Ўзбекистон Компартияси ревизия комиссиясининг аъзолари, область, шаҳар, район партия комитетларининг аъзолари, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг масъул ходимлари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, партия ветеранлари, Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини барпо этиш учун кураш қатнашчилари лекция ва докладлар қилишди, йиғилган кишиларнинг кўпдан-кўп саволларига жавоб қайтаришди. Улар коллективларни шонли юбилей билан сидқидилдан табрикладилар. Юбилей йилининг «оқ олтин» ҳосилини тезроқ териб олиш йўлидаги умумхалқ кураши давом этаётган дала шийпонларида кўпгина учрашувлар бўлиб ўтди. Сўзга чиққан нотиқлар республика тарихидаги шонли санани шаҳар ва қишлоқ меҳнатчилари КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил октябрь Пленуми қарорлари, ўртоқ К. У. Черненконинг Пленумдаги нутқи туфайли юзага келган юксак меҳнат жўшқинлиги вазиятида кутиб олаётганликларини таъкидладилар.

Нотиқлар қардош халқлар оиласида республика босиб ўтган тарихий йўл ҳақида гапириб, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари белгилаб берган социал-иқтисодий программани рўёбга чиқаришга катта эътибор бердилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва XVII пленумларида уқтириб ўтилган ишдаги камчиликларнинг тезроқ тугатилиши, ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳаларидаги уюшқоқликнинг оширилиши беш йилликнинг тўртинчи йили ва умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга ёрдам беради, деб уқтирилди.

Меҳнат коллективларининг вакиллари коммунизм ва қардошларча совет интернационализми ғояларига астойдил садоқатли Ўзбекистон ишчилар синфи, деҳқонлари ва зиёлилари олтмиш йил мобайнида республика эришган муваффақиятларни кўпайтирадилар, Улуғ Октябрнинг 67 йиллигини янги зафарлар билан кутиб оладилар, деб ваъда бердилар.

Ягона сиёсий кунда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Боши биринчи бетда)

йирик чорвачилик комплекслари ҳузурида барқарор ем-хашак базасини ҳамда катта-катта шаҳарлар ва саноат марказлари теварагида сабзавот ҳамда эртанги картошка етиштиришнинг гарантияланган зоналарини вужудга келтириш учун 1990 йилгача асосан суғориш ва захкочириш системалари қурилишини тугаллаш;

Шимолий Кавказда, Украинанинг жанубида, Қозоғистонда, Молдавияда, Ўрта Осиё ва Закавказье республикаларида суғориладиган ерларда маккажўхори дони барқарор етиштириладиган зоналарни вужудга келтириш. Поволжье ва Қозоғистон ССРдаги суғориладиган экин майдонларида тариқ етиштиришни кўпайтириш;

Шимолий Кавказ, Қуйи Поволжье, Приморье ўлкаси, Украина жануби ва Ўрта Осиёдаги мавжуд шолипоя суғориш системаларини биринчи навбатда реконструкция қилиш таклиф этилди.

РСФСРда суғориладиган ерлар майдонини 10—11 миллион гектарга ва захи қочирилган ерлар майдонини 8—8,5 миллион гектарга етказиш кўзда тутилган. Суғориладиган ерларда кўп йиллик ўтлар ва соя экиладиган майдонларни кенгайтириш ҳисобига чорвачиликнинг дағал ва ширали озуқага бўлган талаб-эҳтиёжлари тўла-тўкис таъминланишига эришилсин, Шимолий Кавказ ва Қуйи Поволжьедаги суғориладиган ерларда товар маккажўхори дони етиштириладиган зоналар вужудга келтирилсин. Астрахань ва Волгоград областларида эртанги ҳамда иссиқсевар сабзавот ва полиз экинлари етиштирувчи ихтисослаштирилган хўжаликларни ташкил қилиш давом эттирилсин. Волга-Дон, Ростов-Краснодар, Волга-Чограй каналлари зонасида ва Заволжье даштида ерларни суғориш илдам ривожлантирилиши, Сибирь ва Узоқ Шарқда ерларни мелиорациялаш янада авж олдирилиши таъминлансин. Олтой ўлкасида Алея ва Бурлин суғориш системалари ҳамда Омск областида Иртиш дарёсидаги гидроузели ва сув омбори бўлган Жанубий Омск суғориш системаси қурилиши ниҳоясига етказилсин.

РСФСРнинг Ноқоратупроқ зонасида ерларнинг захини қочириш, эскирган мелиорация системаларини қайта қуриш ва маданий-техникавий ишларни ўтказиш давом эттирилсин.

Украина ССРда суғориладиган ерлар майдони 4—4,2 миллион гектарга ва захи қочирилган ерлар майдони 3,9—4,0 миллион гектарга етказилсин. Республиканинг жанубий областларидаги суғориладиган ерларда дон учун экиладиган маккажўхори салмоғи анча кўпайтирилсин. Чорвачиликда барқарор ем-хашак базасини яратиш ҳамда сабзавот ва полиз экинлари етиштиришни кўпайтириш учун суғориладиган ерлардан кенгроқ фойдаланилсин. Каховка, Первомайск, Серогоз, Дунай-Днестр ва Азов бўйи суғориш системалари қурилиши давом эттирилсин, Шимолий Қрим канали зонасида суғориладиган ерлар фойдаланишга топширилиши таъминлансин. Украина Полесьесида захкаш ерларни ўзлаштиришга оид биринчи навбатдаги ишлар тугаллансин. Суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшилансин. Республиканинг жанубий районларида сув ресурсларини қайта тақсимловчи объектлар қурилиши авж олдирилсин.

Белоруссия ССРда захи қочирилган ерлар майдони 3—3,2 миллион гектарга ва суғориладиган ерлар майдони 0,3—0,4 миллион гектарга етказилсин. Полесье пасттекислигидаги ерларни ўзлаштириш асосан тугаллансин ва қишлоқ хўжалик экинзорларини сув босишдан иҳота қилувчи тошқинга қарши объектлар қурилишига доир ишлар комплекси бажарилсин. Сув-ҳаво режими икки томонлама тартибга солинадиган ер майдонлари кўпайтирилсин.

Ўзбекистон ССРда суғориладиган ерлар майдонини 5—5,5 миллион гектарга етказиш кўзда тутилган. Суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга доир ишларни ўтказиш анча кенгайтирилсин, пахтабеда алмашлаб экишида дон учун маккажўхори ва кўп йиллик ўтлар экиладиган майдонлар кенгайтирилсин, эртанги сабзавот ва полиз маҳсулотлари, мева ва хўраки узум навлари етиштириш кўпайтирилсин. Қарши ва Жиззах даштларини, Қоровулбозор ва Қизил суғориш массивларини комплекс ўзлаштириш давом эттирилсин. Амударёда сув тақсимотини яхшилаш тарбирлари амалга оширилсин.

Қозоғистон ССРда суғориладиган ерлар майдони 3—3,5 миллион гектарга етказилсин. Маккажўхори дони, қанд лавлаги ва ем-хашак етиштириладиган зоналар кенгайтирилсин. Суғориш системаларини ва биринчи навбатда шолипоя суғориш системаларини реконструкция қилишга оид зарур ишлар ўтказилсин. Оқдала ва Тошкўл массивларини суғориш ҳамда ўзлаштириш ва Иртиш-Қарағанда канали базасида суғориш системалари қуриш ишлари ниҳоясига етказилсин. Қишлоқ хўжалиги учун мўлжалланган группа водопроводлари қурилиши давом эттирилсин.

Грузия ССРда суғориладиган ерлар майдони 0,65—0,67 миллион гектар кенгайтирилсин. Колхида пасттекислигидаги ерларнинг захини қочириш ва ўзлаштириш, Цхнар ва Беркиани сув омборлари қурилиши тугаллансин. Суғориладиган ерларда маккажўхори, ем-хашак, узум, мева ва цитрус маҳсулотлари етиштириш кўпайтирилсин.

Озарбайжон ССРда суғориладиган ерлар майдони 1,4—1,6 миллион гектар кенгайтирилсин, ана шу ерларда дон, ем-хашак, мева ва узум етиштиришни янада кўпайтириш кўзда тутилсин. Ерларни мелиоратив жиҳатдан яхшилаш ҳамда бош Ширван ва бош Мил коллекторларини реконструкция қилиш ишлари ҳажми оширилсин, Шамхўр канали ва Қуйи Акерин сув омбори қурилиши таъминлансин.

Литва ССРда захкаш ерларнинг захини қочиришга доир мелиорация ишлари асосан тугаллансин, захи қочирилган ерлар майдони 2,9—3 миллион гектарга етказилсин ҳамда зах қочириш системаларини техникавий жиҳатдан такомиллаштириш ишлари давом эттирилсин. Мелиорация қилинган ерларда донли экинлар ҳосилдорлигини ошириш ҳамда картошка ва ем-хашак етиштириш кўпайтирилсин.

Молдавия ССРда суғориладиган ерлар майдони 0,7—0,8 миллион гектарга етказилсин. Шу ерларда маккажўхори, ем-хашак, сабзавот ва мева етиштиришни анча кўпайтириш кўзда тутилсин. Боғ ва токзорларда илғор суғориш усулларини қўллаб, суғориш системалари яратилсин. Ялпуғ кўлидан сув олиб, Чуғир-Куболта дарё оралиғида ва Кавшон массивида суғориш системаларини қуриш давом эттирилсин. Республика территориясида сув ресурсларини қайта тақсимлаш борасидаги тадбирлар комплекси амалга оширилсин ва Дунай Ниспорени канали қурила бошлансин.

Латвия ССРда захи қочирилган ерлар майдони 1,9—2 миллион гектарга қадар етказилсин. Шу ерларда дон, ем-хашак ва картошка етиштириш кўпайтирилсин ва уларнинг ҳосилдорлиги оширилсин. Яқин йилларда эскирган мелиоратив системалар реконструкция қилиниб бўлсин.

Қирғизистон ССРда суғориладиган ерлар майдони 1,1—1,2 миллион гектарга қадар кенгайтирилсин ва қўйчиликни ривожлантириш учун барқарор озуқа базаси яратилсин. Қанд лавлаги ва беда уруғи етиштиришни кўпайтириш учун Чу водийсида суғориш системалари қуриб борилсин. Ўш областида тамакичилик совхозларини қуриш ишлари тезлатилсин.

Тожикистон ССРда суғориладиган ерлар майдони 0,8—0,9 миллион гектарга етказилсин. Данғара чўли, Бешкент водийси ва Қизил массивида ерларни ўзлаштириш давом эттирилсин. Қуйи Кофифрниҳон ва Бонжувон сув омборлари қурилсин ва суғориш системаларини қайта қуриш ишлари кенгайтирилсин.

Арманистон ССРда суғориладиган ерлар майдони 0,4—0,47 миллион гектарга етказилсин. Арарат водийси ва Ахурян дарёси ҳавзасида ерларни мелиорация қилишни ривожлантириш ишлари давом эттирилсин. Раздан дарёси ҳавзасида суғориладиган ерларни сувга сероб қилиш сув хўжалик ишлари комплекси амалга оширилсин. Кап ва Егвард сув омборлари қуриб битказилсин. Суғориладиган ерларда узум ва хўл мева етиштириш кўпайтирилсин, ем-хашак етиштиришнинг барқарор базаси яратилсин.

Туркманистон ССРда Қорақум канали ҳамда Туямўйин каналининг Тошовуз тармоғи базасида суғориладиган ерлар майдони 1,3—1,4 миллион гектарга етказилсин. Суғориладиган ерларнинг шўрини қочириш ҳамда ишлаб турган суғориш системаларининг техникавий ҳолатини яхшилаш ишлари бажарилсин. Ипак пахта навлари етиштириш кўпайтирилсин ва унинг ҳосилдорлиги оширилсин.

Эстония ССРда захи қочирилган ерлар майдони 0,65—0,7 миллион гектарга қадар етказилсин. Мелиорация қилинган ерларда донли экинлар ва ем-хашак экинлари ҳосилдорлигини ва ялпи ҳосилни оширишга асосий эътибор берилсин. Мелиорация системалари реконструкция қилиб битказилсин.

СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, РСФСР Министрлар Совети ва Украина ССР Министрлар Советига 1986—2000 йилларда халқ хўжалиги манфаатларини кўзлаб, сув ресурсларини қайта тақсимлаш ҳамда Шимолий дарёлар ва Сибирь дарёлари, шунингдек Дунай дарёси сувининг бир қисмидан мамлакатнинг марказий ва жанубий районларидаги, Урал орти ва Ғарбий Сибирдаги ерларни суғоришда фойдаланиш тадбирларини амалга ошириш вазифаси топширилди. Бунинг учун:

шимолий дарё ва кўллар сувининг бир қисмини йилига 5,8 куб километр ҳажмда Волга дарёси ҳавзасига ташлаш, Волга дарёси суви бир қисмини Дон, Кубань ва Терек дарёлари ҳавзасига ташлаш — (Волга-Дон, Ростов-Краснодар ва Волга-Чограй каналлар қурилиши) биринчи босқич объектлари ҳамда Обь дарёсидан Қорасук дарёси ва Чани кўлига сув бериш объектларини қуриб битказиш;

Дунай-Днепр канали сув хўжалик комплексини яратишга киришиш ҳамда Днепр-Буг гидроузелини қуриб битказиш;

Сибирь — Ўрта Осиё каналини қуриш лойиҳаси ишланиб бўлиши назарда тутилмоғи лозим.

СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, СССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1986—2000 йилларда мелиорацияда суғориладиган ва захи қочирилган ерлар ҳамда сув ресурсларидан самарали фойдаланишни, суғоришда ва мелиорация системаларини қуришда меҳнат унумдорлиги оширилишини, моддий ресурслар ҳамда хом ашё, ёқилғи-энергетика ресурслари тежалишини кўзловчи фан-техника тараққиётини жадаллаштириш борасидаги тадбирлар комплексини ишлаб чиқиш таклиф этилди. Бунда:

янги кенг қамровли машиналарни қўллаш, шунингдек ер устидан туриб суғоришни комплекс механизациялаш ҳисобига ёмғирлашни янада ривожлантиришни;

томчилаб, синхрон-импульсли ва илдиз устидан суғориш системалари, темирбетон тазйиқли қувурлар, асбест-цемент ва пластмасса қувурлар, пластмасса дренаж қувурлари зах қочириш системалари, сув ҳайдайдиган блок-комплект насос станциялари ҳамда моноблок-ботирма насос станциялари қуриш кенгайтирилишини;

микропроцессор техникаси ва микроЭҲМдан фойдаланиб, агрометеопараметрларга қараб, сув хўжалик системаларини бошқаришни автоматлаш ривожлантирилишини, маслаҳат берувчи информацион системалар ҳамда дистанцион информация тўплаш методлари кенгайтирилишини;

мамлакат Европа қисми жанубидаги ва Ўрта Осиёдаги энг муҳим дарё ҳавзалари сув хўжалиги комплексларини автомат бошқариш системалари ҳамда шуларни ишлатиб туриш учун ихтисослашган хизматлар яратилишини;

узлуксиз ишлайдиган серунум техника, бетон ётқизадиган комплекслар ва хандақсиз зовур-қувур ётқизувчи машиналар, заводдан тайёр ҳолда чиқадиган йирик блоклар, ишларни ташкил этиш ва олиб бориш янги методларини кенгайтириш йўли билан сув хўжалиги қурилиши ва ремонт эксплуатация ишларини янада механизациялашни таъминлаш назарда тутилмоғи лозим.

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясига, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, СССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, СССР гидрометеорология ва табиий муҳитни контрол қилиш Давлат комитети ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ерларни мелиорация қилиш ва улардан фойдаланиш масалалари юзасидан илмий-тадқиқот ишларини янада ривожлантиришни таъминлаш таклиф этилди. Мелиорация қилинган ерларда экин парвариши саноат технологияларини, суғориш механизациялаштирилган ва сув тақсимоти билан сув ҳисоби автоматлаштирилган мелиоратив системаларни, мелиорация қилинган ерларда тупроқнинг сув-туз режими комплекс ҳолда ростлаб турувчи технологиялар ва воситаларни ишлаб чиқиб, жорий этишга, сув ресурсларидан оқилона ва тежамли фойдаланиш, сув ресурсларини булғаниш ва қуриб қолишдан асраш борасидаги, дарё оқимларини территориал қайта тақсимлаш борасидаги таклифларни тайёрлашга илмий-тадқиқот институтларининг диққат-эътибори қаратилсин.

Қарорда ерларни мелиорациялаш борасидаги ишларни амалга ошириш учун моддий-техника базасини мустаҳкамлаш чоралари белгилаб берилган.

Сув хўжалиги қурилиши, мелиорация системаларини ишлатиш, қишлоқ хўжалиги сув таъминоти объектларини қуриш ҳамда маданий-техникавий ишлар ўтказиш эҳтиёжлари учун 1986—1990 йилларда 35 мингта экскаватор, 32 мингта бульдозер, К-700 типида 10 мингта трактор, 10 тонна ва ундан юқори тортиш классида 4,4 мингта трактор, 22 мингта скрейпер, 11 мингтадан кўп илдиз кўпорувчи ва бута кесувчи машиналар, 6,3 мингта автомобиль крани ва бошқа хил машина-ускуналар етказиб бериш кўзда тутилади. Катта-катта канал ва иншоотлар қурилиши учун ўн иккинчи беш йилликда ер қазийдиган бақувват машиналар, БелАЗ-540 автомобиллари, марказдан қочма вертикал насос ва бошқа хил махсус машина ускуналар етказиб бериш мўлжалланади. 1990 йилга борганда фронтал ва айланма ҳаракат қилувчи ёмғирлаш машиналари ишлаб чиқаришни йилига 4450 донага етказиш топшириғи қўйилди.

Қарорда ерларни мелиорация қилиш, сув хўжалиги системаларини ремонт ва эксплуатация қилиш борасидаги ишларни бажариш учун зарур янги машина ускуналарни ишлаб чиқиш ҳамда уларни кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштириш борасида тегишли министрликлар ва идоралар зиммасига топшириқлар белгилаб берилди. Жумладан, янги мелиорация шассисини, зовур-қувур ётқизадиган бақувват машиналар, скрейперлар, тупроқ юмшатувчи машиналар, канал тозаловчи, илдиз кўпорувчи машиналар, марказдан қочма насослар, дискзатворлар, ёмғирлаш машиналари ва суғориш ускуналари, сув ўлчайдиган ҳар хил приборлар яратиш ва буларни ишлаб чиқариш кўзда тутилади.

СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига полимер зовур-қувурлар ишлаб чиқарувчи қувватлар ривожлантирилишини таъминлаш 1990 йилга борганда уларни ишлаб чиқаришни йилига 180 минг тоннага қадар етказишни назарда тутиш вазифаси топширилди. СССР Госплани шу маҳсулот ишлаб чиқарилиши учун зарур миқдорда полимер хом-ашёси ажратилишини кўзда тутиш керак.

СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигига шу министрликнинг корхоналари тайёрлайдиган маҳсулотлар номенклатурасига мувофиқ мелиорация қурилишлари учун зарур механик ускуналар, гидротехник металл конструкциялар ва босимли қувурлар етказиб беришни таъминлаш вазифаси топширилди.

СССР Госплани, СССР Госснаби ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари 1986—1990 йилги планларда сув хўжалиги объектларини, қишлоқ хўжалиги учун мўлжалланган группа водопроводларини, сув ташлаш тармоқлари ва қудуқларни қуриш, маданий-техникавий ишларни, шунингдек мелиорация системалари ҳамда қишлоқ хўжалиги сув таъминоти объектларидан фойдаланиш борасидаги ишларни бажариш учун шу ишлар программасини бажаришга етарли насос-куч машина-ускуналари, пўлат ва чўян задвижкалар, қувурлар, саноат қувур арматураси, электр машина-ускуналар, кабель маҳсулоти ва бошқа моддий-техника ресурслари ажратишни кўзда тутмоғи шарт.

Қарорда Узоқ муддатли мелиорация программасида мўлжалланган ишларни бажариш учун моддий-техника базасини мустаҳкамлаш борасидаги бошқа чоралар ҳам кўзда тутилган.

Қарорда ВЛКСМ Марказий Комитетининг катта-катта сув хўжалиги объектлари қурилишини Бутуниттифоқ ҳамда республика, ўлка, областларнинг энг муҳим зарбдор қурилишлари деб эълон этиш ва шу қурилишларга ҳар йили жамоатчилик чақириғи асосида камида 10 минг кўнгиллини ҳамда студентлар қурилиш отрядлари составида 20 минг кишини юбориб туриш тўғрисидаги ташаббуси маъқулланди.

Марказий ва маҳаллий газеталарнинг редакцияларига, СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети ҳамда СССР Кинематография давлат комитетига мелиорация қурилишида эришилган ютуқларни ҳамда СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишда мелиорация самарадорлигини матбуот ҳамда кино, радио ва телевидение воситалари билан ёритиб боришни таъминлаш вазифаси топширилди.

* * *

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ерларни мелиорация қилишни ривожлантириш борасида белгиланган программани барча меҳнаткашлар мамлакат аҳолисини озиқ-овқат билан таъминлаш ва шунинг асосида совет халқи фаровонлигини оширишнинг жанговар вазифаси сифатида қабул қиладилар деб қатъий ишонч билдирдилар. Партия, совет, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги органлари, агросаноат комплексининг барча меҳнаткашлари деҳқончилик маданиятини юксалтириш, мелиорация қилинган ерлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, дон, ем-хашак ҳамда бошқа экинлардан мўл ва барқарор ҳосил олиш учун курашга янада актив қўшилишлари зарур.

БЕШ ЙИЛЛИК ОДИМЛАРИ

СССР САНОАТИДА ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ 1984 ЙИЛ ТЎҚҚИЗ ОЙИ МОБАЙНИДА БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

Барча саноат министрликлари ва иттифоқдош республикалар саноат бўйича маҳсулот реализация қилиш планини умуман бажардилар. Маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўсиши ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 4,1 процентни ташкил этди. Кўпгина энг муҳим буюмлар ишлаб чиқариш топшириқлари ошириб бажарилди.

Меҳнат унумдорлиги 3,7 процент ошди; ишлаб чиқариш ўсишининг 94 проценти шунинг ҳисобига олинди. Меҳнат унумдорлигининг ўртача иш ҳақига нисбатан жадал ўсиши таъминланди.

Маҳсулот **таннархини** пландан ташқари камайтиришдан эришилган иқтисод 0,5 процентни ташкил этди. **Фойда** олиш плани бажарилди.

Кўпгина саноат министрликлари меҳнат унумдорлигини пландан ташқари ошириш ва маҳсулот таннархини арзонлаштириш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажармоқдалар.

Министрликлар бўйича маҳсулот реализация қилиш планининг бажарилиши, ишлаб чиқариш ва меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари тўғрисидаги маълумотлар қуйидагича:

Умумиттифоқ ва Иттифоқ — республика министрликлари ҳамда идоралари	Маҳсулот реализация қилиш тўққиз ойлик планининг бажарилиш проценти	1984 йилнинг тўққиз ойида 1983 йилнинг тўққиз ойига нисбатан процент ҳисобида	
		Ишлаб чиқариш ҳажми	Меҳнат унумдорлиги
Энергетика ва электрлаштириш	101	106	104
Нефть саноати	100,1	100	97
Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати	101	102	102
Газ саноати	102	108	106
Кўмир саноати	100,9	101	101
Қора металлургия	102	103	104
Рангли металлургия	101	103	104
Химия саноати	102	106	106
Минерал ўғит ишлаб чиқариш	100,6	105	103
Энергетика машинасозлиги	102	108	109
Оғир ва транспорт машинасозлиги	101	104	105
Электр техника саноати	102	104	107
Химия ва нефть машинасозлиги	102	108	108
Станоксозлик ва асбобсозлик саноати	102	106	107
Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқариш системалари	102	106	108
Автомобиль саноати	102	104	104
Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги	101	106	106
Чорвачилик ва ем ишлаб чиқариш учун машинасозлик	102	107	109
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги	102	104	106
Енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги ҳамда рўзғор асбоблари	101	105	106
Ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати	100,3	103	104
Бинокорлик материаллари саноати	100,2	103	103
Енгил саноат	100,6	100,3	101,8
Озиқ-овқат саноати	102	101	102
Мева-сабзавот хўжалиги	101	103	102
Гўшт ва сут саноати	104	105	104
Балиқ хўжалиги	103	104	104
Тайёрлов	103	105	103
Медицина саноати	100,9	107	106
Микробиология саноати бош бошқармаси	102	108	105

Меҳнат унумдорлигини ошириш планини Енгил саноат министрлигидан бошқа барча саноат министрликлари бажарди.

Иттифоқдош республикаларда маҳсулот реализация қилиш планининг бажарилиши ва ўсиш суръатлари кўрсаткичлари (Иттифоқ қарамоғидаги саноат ҳам шу ҳисобга киради) қуйидагича:

	Маҳсулот реализация қилиш планининг тўққиз ойлик бажарилиш проценти	1984 йилнинг тўққиз ойида 1983 йилнинг тўққиз ойига нисбатан процент ҳисобида	
		Ишлаб чиқариш ҳажми	Меҳнат унумдорлиги
РСФСР	101	103,7	103,8
Украина ССР	102	104,0	103,8
Белоруссия ССР	102	105,8	104,9
Ўзбекистон ССР	100,1	103,0	100,5
Қозоғистон ССР	101	103,9	103,5
Грузия ССР	102	106,1	104,9
Озарбайжон ССР	102	104,7	103,5
Литва ССР	102	105,7	104,9
Молдавия ССР	103	102,7	101,7
Латвия ССР	102	104,0	104,4
Қирғизистон ССР	102	106,4	105,6
Тожикистон ССР	103	104,2	102,5
Арманистон ССР	102	105,9	103,5
Туркманистон ССР	103	100,7	100,1
Эстония ССР	102	102,2	102,6

1984 йилнинг 1 январидан бошлаб бешта саноат министрлигида планлаштириш ва хўжалик фаолиятида ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) ҳуқуқларини кенгайтириш ва иш натижаси учун уларнинг масъулиятини кучайтириш юзасидан иқтисодий эксперимент ўтказилмоқда. Экспериментга ўтказилган бирлашмалар ва корхоналар ишининг кўрсаткичлари яхшиланди. Белоруссия ССР Оғир ва транспорт машинасозлиги, Электр техника саноати, Енгил саноат министрликларида шартнома мажбуриятлари бажарилиш даражаси ошди. Украина ССР Озиқ-овқат саноати ва Литва ССР Маҳаллий саноат министрликларининг бирлашмалари ва корхоналари маҳсулот етказиб бериш юзасидан мажбуриятларини тўла ҳажмда бажардилар. Шу билан бирга хўжалик юритишнинг янги шароитлари вужудга келтираётган имкониятлардан ҳали тўла фойдаланилмаяпти.

Маҳсулотнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш қуйидагича:

	1984 йилнинг тўққиз ойида ишлаб чиқарилди	1984 йилнинг тўққиз ойида 1983 йилнинг тўққиз ойига нисбатан процент ҳисобида
Электр энергия, миллиард киловатт соат	1086	105
Нефть (газ конденсати ҳам қўшиб ҳисобланганда), миллион тонна	461	99,6
Газ, миллиард куб. метр	431	110
Кўмир, миллион тонна	535	99,3
Пўлат, миллион тонна	116	102
Қора металлар прокати (тайёр), миллион тонна	80,7	102
Пўлат трубалар, миллион тонна	14,2	101
Темир руда, миллион тонна	185	100,6
Минерал ўғит (тўйимли моддалари 100 процентга айлантириб ҳисоблаганда), миллион тонна	23,1	104
Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химиявий воситалари (шартли бирликларда), минг тонна	437	104
Каустик сода, миллион тонна	2,2	104
Олтингугурт кислотаси, миллион тонна	18,8	103
Синтетик смола ва пластик масса, миллион тонна	3,6	109
Химиявий тола ва ип, минг тонна	1046	105
Автопокришкалар, миллион дона	47,7	103
Турбиналар, миллион киловатт	14,7	132
Турбиналарга генераторлар миллион киловатт	10,0	100,1
Ўзгарувчан ток электр двигателлари, миллион киловатт	40,2	101
Металл қирқиш станоклари, миллион сўмлик	1779	108
Шу жумладан, рақамли программа билан бошқариладиган станоклар	543	121
Темирчилик-пресслаш машиналари, миллион сўмлик	509	103
Программали бошқариладиган автомат манипуляторлар (саноат роботлари), минг дона	10,3	133
Приборлар, автоматлаштириш воситалари ва уларнинг эҳтиёт қисмлари, миллиард сўмлик	3,4	106
Ҳисоблаш техникаси воситалари ва уларнинг эҳтиёт қисмлари, миллиард сўмлик	2,7	112
Нефть аппаратлари, миллион сўмлик	161	101
Химия ускуналари ва уларнинг эҳтиёт қисмлари, миллион сўмлик	647	106
Енгил ва озиқ-овқат саноати технология ускуналари ҳамда уларнинг эҳтиёт қисмлари, миллиард сўмлик	1,2	106
Тракторлар, миллион от кучи	37,5	102
Қишлоқ хўжалик машиналари, миллиард сўмлик	2,7	103
Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машиналари ва асбоб-ускуналари, миллиард сўмлик	1,9	105
Комбайнлар, минг дона:		
дон йиғиш комбайнлари	88,8	101
маккажўхори йиғиш комбайнлари	1,7	110
Пахта териш машиналари, минг дона	7,7	101
Экскаваторлар, минг дона	31,5	100,2
Иморатбоп ёғоч (колхозлар тайёрлаган ёғоч бу ҳисобга кирмайди), миллион куб. метр	217	103
Қоғоз, миллион тонна	4,4	104
шу жумладан газетабоп қоғоз, миллиард квадрат метр	24,0	103
Цемент, миллион тонна	97,7	102
Йиғма темир-бетон, миллион куб. метр	98	103
Барча турдаги газламалар, миллиард квадрат метр	8,7	104
Тикилган буюмлар, миллиард сўмлик	17,9	103
Ички ва устки трикотаж, миллиард дона	1,2	102
Чарм пойабзал, миллион жуфт	560	102
Гўшт (саноат ишлаб чиқарган), миллион тонна	7,8	107
Колбаса маҳсулотлари, миллион тонна	2,4	104
Озиқ-овқат бўладиган балиқ маҳсулоти, балиқ консерваларини қўшганда, миллиард сўмлик	5,3	103
Мол ёғи, миллион тонна	1,3	103
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари сутга айлантириб ҳисоблаганда, миллион тонна	21,7	103
Маргарин маҳсулоти, миллион тонна	1,0	95
Ўсимлик мойи, миллион тонна	1,8	97
Кондитер маҳсулотлари, миллион тонна	3,0	101
Консервалар, миллиард шартли банка	13,0	98
шу жумладан мева-сабзавот	9,1	96
Соатлар, миллион дона	50,1	96
Чинни-фаянс ва майолика идишлар, миллион сўмлик	670	103
Навли идишлар (шиша ва биллурдан), миллиард сўмлик	1,0	95
Радиоприемниклар, миллион дона	6,9	100,9
Телевизорлар, миллион дона	6,7	104
шу жумладан рангли тасвирли телевизорлар	2,7	105
Холодильниклар ва музлатиш асбоблари, миллион дона	4,2	99
шу жумладан камерасининг ҳажми 200 куб. дециметрли ва ундан ортиқ холодильниклар	2,2	108
Кир ювиш машиналари, миллион дона	3,4	105
Енгил автомобиллар, минг дона	992	100,7
Мотоцикллар ва мотороллерлар, минг дона	857	102
Мебель, миллиард сўмлик	5,6	105

Газ, темир руда қазиб олиш, пўлат, қора металлар тайёр прокати, минерал ўғит, ўсимликларни ҳимоя қилиш химиявий воситалари, автопокришкалар, ўзгарувчан ток электр двигателлари, металл қирқиш станоклари, саноат роботлари, приборлар, автоматлаш ва ҳисоблаш техникаси воситалари, нефть аппаратлари, тракторлар, қишлоқ хўжалик машиналари, экскаваторлар, қоғоз ва маҳсулотнинг бошқа бир қанча турларини ишлаб чиқариш плани бажарилди.

Халқ истеъмол молларининг кўпчилигини: ип газлама, тикилган буюмлар, чарм пойабзал, гўшт, колбаса маҳсулотлари, озиқ-овқат бўладиган балиқ маҳсулоти, мол ёғи, қаймоғи олинмаган сут маҳсулоти, чинни-фаянс ва майолика идишлар, радиоприёмниклар, телевизорлар, енгил автомобиллар, мебель ишлаб чиқаришнинг планда белгиланган ҳажмига эришилди.

Нефть қазиб олиш, иморатбоп ёғоч, синтетик смола ва пластик масса, химиявий тола ва ип, химия асбоб-ускуналари, чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш учун машиналар ва асбоб-ускуналар, цемент, ички ва устки трикотаж, жун, зиғир толасидан тўқилган ва шойи газламалар, мева-сабзавот консервалари ишлаб чиқариш топшириқлари бажарилмади.

Тузилган шартномалар ва нарядларга мувофиқ маҳсулот ишлаб чиқариш ва етказиб бериш планини бажариш яхшиланди. Бироқ шартнома мажбуриятлари ҳали тўла бажарилмаяпти. Кўмир саноати, минерал ўғит, ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати, мева-сабзавот хўжалиги министрликларига қарашли бирлашмалар ва корхоналар анчагина қолоқликка йўл қўйдилар.

Айрим ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналари меҳнат унумдорлиги, маҳсулот таннархи, жамғармалар юзасидан топшириқларни уддалай олмадилар, паст сифатли маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Янги техника ва илғор технологияни жорий этишга оид тадбирлар амалга оширилди. 1984 йилнинг январь — сентябрь ойларида саноат корхоналарида 6 мингта механизациялашган поток, автомат ва ротор линия ўрнатилди, 3,5 мингдан ортиқ комплекс механизациялашган ва автоматлаштирилган участка, цех, корхона, ҳисоблаш, планлаштириш ва бошқариш учун 220 та автоматлаштирилган система, шу жумладан технология жараёнларини бошқаришнинг 180 та автоматлаштирилган системаси ташкил этилди. Рақамли программа асосида бошқариладиган металл қирқиш станоклари ва саноат роботлари ишлаб чиқариш ва уларни қўлланиш анча кенгайди.

Маҳсулотнинг 2 мингдан кўпроқ янги тури, жумладан: пўлатнинг ва хромланган, лакланган тунуканинг янги маркалари, прокатнинг тежамли турлари, вазни енгиллашган газета қоғози, ғоят пишиқ цемент, энергетика, металл қирқиш ва техника-иқтисодий параметрлари яхшиланган кўтаргич — транспорт ускунаси, қишлоқ хўжалиги учун самосвал автомобиллар, халқ истеъмол қиладиган бир қанча молларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди ва ишлаб чиқарила бошланди.

Ишлаб чиқаришнинг техника-иқтисодий кўрсаткичлари ва маҳсулот сифати бир мунча яхшиланди.

Саноат ходимлари ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун бошланган социалистик мусобақа давомида ўн биринчи беш йиллик тўртинчи йили планини муваффақиятли бажаришга оид тадбирларни амалга оширмоқдалар.

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ

МХРнинг юксак мукофотлари топширилди

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин Монголия Халқ Республикасининг юксак мукофотларига сазовор бўлдилар.

МХРП Марказий Комитетининг Бош секретари, МХР Министрлар Совети Раиси Ж. Батмунх 26 октябрь куни Кремлда Совет давлати раҳбарларига МХР орденларини топширди.

МХР давлат мукофотларини топшириш чоғида ўртоқ Ж. Батмунх нутқ сўзлади.

Ўртоқ Ж. БАТМУНХ нутқи

Азиз Константин Устинович!

Азиз ўртоқлар!

Бугун мен Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва давлат раҳбарларига Монголия Халқ Республикасининг юксак ҳукумат мукофотларини топширишдек қувончли ҳамда фахрли вазифани адо этиш шарафига муяссар бўлмоқдаман.

КПСС билан Совет давлатининг атоқли арбоби, тинчлик ҳамда коммунизм учун матонатли ва толмас курашчи, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Константин Устинович Черненкога мамлакатимизнинг олий мукофоти — Сухэ-Батор ордени топширилади. Сиз тинчлик, демократия ва халқларнинг социал тараққиёти иши йўлидаги, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари бирлигини, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати сафларининг жипслигини мустаҳкамлаш йўлидаги курашда кўрсатган ғоят катта хизматларингиз учун, КПСС билан МХРП ўртасидаги, мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги анъанавий қардошларча дўстлик ҳамда қалин ҳамкорликни ривожлантириш ва мустаҳкамлашга шахсан катта ҳисса қўшганлигингиз учун партиямиз ҳамда монгол халқ давлатининг асосчиси Д. Сухэ-Батор номи билан аталувчи шу мукофотга сазовор бўлдингиз.

Муҳтарам Константин Устинович, Монголия коммунистлари ва меҳнаткашлари Сизнинг қардош совет халқи бахт-саодати йўлидаги кўп йиллик самарали фаолиятингизни яхши биладилар ҳамда бунга юксак баҳо бермоқдалар. Сиз кўп йиллар мобайнида юксак раҳбарлик лавозимларида ишлаб, ўзингизнинг бутун кучингиз ва ўй-фикрингизни, жуда катта ҳаёт тажрибангизни ҳамда партия ва давлат фаолиятидаги тажрибангизни СССРда ривожланган социализмни такомиллаштириш, Советлар мамлакатининг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш, совет кишиларининг фаровонлигини ошириш ишига бағишлаб келмоқдасиз.

Олижаноб мақсад — ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш, инсониятни ва унинг келгуси авлодларини термоядро уруши алангаларидан омон сақлаб қолиш мақсади йўлидаги тинимсиз, қатъий куч-ғайратингизни бутун дунёда бўлгани каби бизнинг мамлакатимизда ҳам қизғин табрикламоқдалар ва муносиб баҳоламоқдалар.

Сизнинг бутун ажойиб ҳаётингиз ва ҳозирги замоннинг энг актив ва доно сиёсий арбобига хос бўлган кўп қиррали фаолиятингиз марксизм-ленинизм ғояларига ва пролетар интернационализми принципларига астойдил содиқлик, социализм ва коммунизм, халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги ишига фидокорона хизмат намунасидир.

Сизнинг сафдошларингиз, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари А. А. Громико билан В. В. Гришин ўртоқларга ҳам МХРнинг юксак ҳукумат мукофотлари топширилади.

Тинчликни ҳимоя қилиш ва халқаро ҳамкорликни ривожлантириш ишига катта ҳисса қўшганлиги, совет ва монгол халқлари ўртасидаги қардошларча дўстликни ва ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлашдаги жуда катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига 75 йил тўлиши муносабати билан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ССР Иттифоқи Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, ташқи ишлар министри ўртоқ Андрей Андреевич Громико Монголия Халқ Республикаси Буюк халқ хурали Президиумининг Фармонига биноан Сухэ-Батор ордени билан мукофотланди.

Совет-монгол дўстлигини ҳамда КПСС билан МХРП ўртасидаги, иккала мамлакат пойтахтлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишига катта ҳисса қўшганлиги учун ҳамда туғилган кунига 70 йил тўлиши муносабати билан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари ўртоқ Виктор Васильевич Гришин Сухэ-Батор ордени билан мукофотланди.

Азиз Константин Устинович!

Азиз ўртоқлар!

Сизларга Монголия Халқ Республикасининг юксак ҳукумат мукофотлари топширилиши муносабати билан партиямиз Марказий Комитети, Монголия ҳукумати ва халқи номидан, шахсан ўз номимдан сизларни қизғин ва сидқидилдан муборакбод этишга ижозат бергайсиз. Бугун сизларга, КПСС билан Совет давлатининг атоқли арбобларига, монгол халқининг яқин дўстларига топширилаётган мана шу мукофотларда МХРни социализм йўлидан ривожлантиришда, унинг социалистик ғалабаларини ҳимоя қилиш ва кўпайтиришда, янги ҳаёт қурилишида берилаётган доимий интернационалистик ёрдам ва мадад учун партиямизнинг, Монголия меҳнаткашларининг Ленин партияси — КПССга, қаҳрамон совет халқига чуқур миннатдорчилик туйғулари ифода этилган.

Монгол ва совет халқларининг дўстлиги ҳар қачонгидан кўра мустаҳкам ва бузилмасдир. Партиямиз МХР ҳукумати қардошларча ўзаро муносабатларимизни муттасил кенгайтириш ва чуқурлаштириш учун, тинчлик ва социализм йўлидаги курашнинг барча участкаларида қалин баҳамжиҳат ҳаракат қилиш учун бундан буён ҳам ўзларига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилаверадилар.

Азиз Константин Устинович, Сизга, шунингдек А. А. Громико билан В. В. Гришин ўртоқларга чин қалбдан сиҳат-саломатлик, узоқ умр ва Совет Иттифоқини янада равнақ топтириш манфаатлари йўлидаги, улуғ марксизм-ленинизм идеалларининг тантанаси, тинчлик ҳамда ялпи хавфсизликни ҳимоя қилиш ва мустаҳкамлаш йўлидаги олижаноб, самарали фаолиятингизда янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

* * *

Ўртоқ А. А. Громико мукофотланганлар номидан нутқ сўзлади.

Ўртоқ А. А. ГРОМИКО нутқи

Азиз ўртоқ Батмунх!

Ҳурматли ўртоқлар!

Аввало фахрли мукофотлар учун Константин Устинович Черненко, Виктор Васильевич Гришин номидан ва шахсан ўз номимдан Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетига, МХР Буюк халқ хурали Президиуми ва ҳукуматига чуқур миннатдорчилик изҳор этишимизга ижозат бергайсиз. Ўртоқ Батмунх, бу ерда айтган самимий, эзгу сўзларингиз учун Сизга раҳмат.

Биз бугунги тантанали маросимда аввало Совет Иттифоқи ленинчи Коммунистик партияси билан Совет давлатининг хизматлари эътироф этилганлигини кўриб турибмиз. Коммунистик партия билан Совет давлатининг сиёсати ва амалий фаолияти ҳамиша тинчлик ҳамда социализм улуғ ишига хизмат қилиб келди ва хизмат қилмоқда. Биз бу юксак мукофотларни Совет Иттифоқи ва Монголияни чамбарчас интернационалистик ришталар билан боғловчи бузилмас дўстлик рамзи сифатида қабул қиламиз.

Совет-Монгол қардошлиги замон билан чиниққан, тарихнинг кескин бурилишларида синовдан ўтган. 1921 йилги халқ революциясининг тонготарида оқ гвардиячи шайкаларга қарши монгол даштларида олиб борилган биргаликдаги жанглар хотирада абадий сақланиб қолади. Монголиянинг атоқли фарзанди, оташин ватанпарвар ва изчил интернационалист Сухэ-Батор халқ революциясини ғалабага бошлаб борган эди.

Халхин-Голдаги қаҳрамонона жанг кунлари унутилмасдир. Ўшанда совет ва монгол жангчилари япон милитаристларининг монголлар диёрига тажовуз қилиш йўлидаги уринишига муносиб зарба берган эдилар. 1945 йилда елкама-елка туриб жанг қилган монгол ва совет жангчилари империалистик Квантун армиясини тор-мор қилганликлари ҳам бизнинг ёдимиздадир.

Совет-монгол ҳамкорлиги йилномасининг ёрқин саҳифалари халқларимизнинг янги ҳаёт қурилишидан иборат қийин, аммо шонли йўлда эришган биргаликдаги меҳнат зафарларини ёдимизга солади.

Бугун биз тўла асос ва чуқур мамнуният билан шуни айта оламизки, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Монголия Халқ Революцион партияси, мамлакатларимиз халқлари совет-монгол дўстлигининг шонли анъаналарини авайлаб асраб, тинимсиз ривожлантирмоқдалар ва бойитмоқдалар. Эндиликда бу дўстлик ҳар қачонгидан кўра мустаҳкамдир.

Ўртоқ Батмунх, Совет Иттифоқига қилган визитингизнинг бутун муҳити, Сизнинг К. У. Черненко билан суҳбатингиз совет-монгол муносабатлари — тўла ҳамжиҳатликнинг, бир-бирининг муваффақиятларидан актив манфаатдорликнинг, барча принципиал масалаларда амалий бирдамликнинг ажойиб намунаси эканлигини яна бир бор кўрсатмоқда.

Бизнинг ҳар томонлама ҳамкорлигимиз дадил ва жўшқин ривожланиб бормоқда. Бу ҳамкорлик мамлакатларимиз халқларининг бахт-саодати йўлида, бутун социалистик ҳамдўстликнинг сиёсий ва иқтисодий позицияларини, Осиёда, Узоқ Шарқда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида бундан буён ҳам тобора чуқурлашаверади.

Бизга келганда шуни айтиш керакки, биз ана шу олижаноб мақсадлар йўлидаги ишда куч ва ғайратларимизни аямаймиз, деб ишонтира оламан.

Биз, мукофотланганлар номидан яна бир бор катта раҳмат.

Мукофотларни топшириш маросимида: Совет томонидан — —Г. А .Алиев, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, В. М. Чебриков, И. В. Капитонов, Е. К. Лигачев, Н. И. .Рижков ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Раисларининг ўринбосарлари, СССР Министрлари, бошқа расмий кишилар; Монголия томонидан — МХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, МХРП Марказий Комитетининг секретари Д. Моломжамц, МХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, МХРП Марказий Комитетининг секретари Ц. Намсрай, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар. Улар К. У. Черненко, В. В. Гришин, А. А. Громико ўртоқларни дўст давлатнинг юксак мукофотлари билан сидқидилдан муборакбод этдилар, уларга сиҳат-саломатлик КПСС билан МХРП, СССР билан МХР ўртасида қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш манфаатлари, социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатларнинг манфаатлари йўлидаги кўп қиррали фаолиятларида янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

ҚАҲРАМОНОНА, ЗАРБДОР МЕҲНАТ

ТИНДА. (Амур области), 27 октябрь. (ТАСС махсус мухбирлари). Байкал-Амур темир йўл магистрали қурилишининг муҳим босқичи тугади: унинг бошидан —охиригача поездлар қатнови очилди. Бутуниттифоқ зарбдор комсомол қурилиши кўп минг кишилик коллективининг ўн йиллик фидокорона ишини якунлайдиган меҳнатдаги бу ғалабага белгиланган муддатидан бир йил аввал эришилди.

Тинда вокзали олдидаги майдонда бугун тантанали митинг бўлди. Митингда минглаб йўл қурувчилари, уни ишлатувчи ходимлар, темирйўлчи жангчилар, трассанинг иккала чеккасидаги пунктлар — Лена станциясидан ва Комсомольск-Амурдан келган поездларнинг фахрий пассажирлари бўлмиш социалистик мусобақа ғолиблари қатнашдилар. Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг, Москва ва Ленинград шаҳарларининг, БАМни оталиққа олган ўлка ва областларнинг делегациялари ҳам шу ерда.

Минбарда — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Долгих, КПСС Марказий Комитети қурилиш бўлимининг мудири И. Н. Дмитриев, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари В. М. Мишин, СССР министрлари Н. С. Конарев, И. Д. Соснов, Хабаровск ўлкаси, РСФСРнинг бир қанча автоном республикалари ва областлари партия ташкилотларининг раҳбарлари туришибди.

Митинг аҳли самимий кутиб олган В. И. Долгих нутқ сўзлади.

У КПСС Марказий Комитетининг Байкал-Амур магистрали қурилиши ва ишлатилиши барча қатнашчиларига табрикномасини ўқиб эшиттирди, табрикнома давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

КПСС Марказий Комитетининг табрикномаси, деди нотиқ, Байкал-Амур магистрали қурилишига, унинг кўп минг кишилик қурувчилар коллективига партиямиз Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси, шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко нақадар зўр эътибор бераётганликларининг яна бир ёрқин далилидир.

Ўртоқ К. У. Черненконинг топшириғини зўр мамнуният билан бажариб, сизларга ва сизлар орқали азим қурилишнинг барча қатнашчиларига унинг энг самимий қутловлари ва эзгу тилакларини топшираман, деди нотиқ. Константин Устинович бу ердаги шароитларнинг мураккаблиги ва қийинлигини бошқаларнинг гапидан эмас, балки ўз тажрибасидан яхши билади, шу сабабли БАМ қурувчиларининг қаҳрамонлиги ва фидокорлигини юксак қадрлайди. У шавкатли меҳнат учун, совет ишчилар синфининг ажойиб анъаналари муносиб давом эттирилаётганлиги учун сидқидилдан миннатдорчилик изҳор этишни сўради.

Байкал-Амур магистралининг қурилиши мамлакатимиз тарихига шонли саҳифа бўлиб киради. Қурувчилар тайга чакалакзорлари, дарёлар ва тоғлар оша зўр ғайрат-шижоат ва қатъият билан шу ўлка бойликларига бориладиган янги пўлат магистрални барпо этдилар, шу тариқа унинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришга ва равнақ топтиришга йўл очдилар.

БАМда иш қатнови очилганлиги — партиянинг иродаси билан улуғ мақсад йўлида бирлашган кўп минглаб кишиларнинг зўр ғайрат билан қилган қаҳрамонона меҳнати якунидир. Бу — магистрал ўтказилган кенг региондаги партия ташкилотлари қилган катта ишнинг натижасидир.

Бу — совет жамияти қудратли кучларининг, зўр фан-техника потенциалининг яққол кўриниб турган тасдиғидир, шу куч ва имкониятлар туфайли мамлакатимиз ҳозир халқ хўжалигининг энг мураккаб вазифаларини ҳал этишга қодир бўлиб қолган.

Байкал-Амур магистралининг қурилиши чинакам умумхалқ ишига айланди, деб таъкидлади В. И. Долгих. Мамлакатнинг кўпдан-кўп корхоналари ва ташкилотлари коллективлари БАМ буюртмаларини шараф билан бажармоқдалар. Усть-Кутдан Комсомольск-Амургача чўзилган пўлат излар елкама-елка туриб ишлаган 70 миллат намояндалари меҳнати ва ҳис-туйғуларини абадий бирлаштирди. Мамлакатдаги иттифоқдош ва автоном республикалар, ўлка ва областларнинг қирқта ташкилоти партиянинг даъватига лаббай деб жавоб бериб, Байкал-Амур магистрали станцияларининг қурилишини оталиққа олдилар.

БАМда ўтказилаётган бугунги шонли воқеа мамлакатдаги сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган вазиятда нишонланмоқда, деб таъкидлади нотиқ. КПССнинг навбатдаги XXVII съездига тайёргарлик ишлари қизғин тус олмоқда. Партия эришилган натижа билан қаноатланиб қолмаслик, экономикани ривожлантиришдаги ижобий тенденцияларни сабот билан мустаҳкамлаш, олға томон қилаётган ҳаракатимиз суръатларини ошириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини юксалтириш ва шу асосда халқ фаровонлигини янада ўстиришни таъминлаш вазифасини қўймоқда. КПСС Марказий Комитетининг куни кеча бўлиб ўтган Пленуми, ўртоқ К. У. Черненконинг Пленумдаги нутқида баён этилган қоида ва хулосалар бу кўп қиррали ишда жуда муҳим аҳамиятга эга бўлади.

Сибирь ва Узоқ Шарқнинг ишлаб чиқарувчи кучларини жадал ривожлантириш — партия билан давлат иқтисодий сиёсатининг ажралмас таркибий қисмидир. БАМга бир ярим миллион квадрат километр территория туташади. Шу территорияни индустриал тарзда ўзлаштириш — шу куннинг вазифасидир.

Сўнгра нотиқ ишчи ва мутахассис кадрларнинг мустаҳкам ўрнашиб қолиши, барқарор меҳнат коллективларининг вужудга келтирилиши проблемаларига тўхталди. Аввало бамликларни шинам уй-жойлар билан таъминлаш ҳақида ғамхўрлик қилиш, социал, маданий, маиший объектларни янада зўр ғайрат билан қуриш зарур, деб таъкидлади у.

Партия Марказий Комитети БАМдаги шаҳар ва посёлкаларда уй-жой бинолари, социал-маиший ва маданий объектлар қуриш юзасидан қўшимча мажбурият олган Москва ва Ленинград, Грузия, Озарбайжон ва Молдавия меҳнат коллективларининг ташаббусини маъқуллади. Бу ердаги социал вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши мамлакат шарқидаги бепоён ўлкани хўжалик жиҳатдан ўзлаштиришнинг қўшимча имкониятларини очади.

В. И. Долгих сўзининг охирида қурилишнинг барча қатнашчиларини меҳнатдаги катта ғалаба билан яна бир бор табриклади ҳамда партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, меҳнат коллективлари магистрал қурилишини муваффақиятли тугаллаш, БАМ зонасини обод қилиш учун бутун куч-ғайратни ишга соладилар, деб ишонч билдирди.

Митингда сўзга чиққан Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари — йўл монтёрлари комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи А. В. Бондарь, транспорт қурилиши министрининг ўринбосари, Главбамстрой бошлиғи К. В. Мохортов, Главмосстрой бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи А. Д. Гусев, темирйўлчи жангчилар бўлинмасининг командири Г. И. Когатько ва бошқалар Байкал-Амур темир йўл магистрали қурувчиларининг меҳнатига берилган юксак баҳо учун партия Марказий Комитетига, ўртоқ К. У. Черненкога сидқидилдан миннатдорчилик изҳор этдилар.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига, ўртоқ К. У. Черненкога табрикнома йўлладилар. Улар қурувчилар ва темирйўлчилар БАМ қурилишини тамомлаш, унинг зонасини хўжалик жиҳатидан ўзлаштириш учун социалистик мусобақани янада кенг қулоч ёздирадилар, деб партияга, Ватанга Байкал-Амур темир йўл магистрали қурилишининг барча қатнашчилари номидан ваъда бердилар.

* * *

Байкал-Амур темир йўл магистрали қурилишида эришилган юксак ишлаб чиқариш муваффақиятлари, унинг бошидан-охиригача асосий изларни барвақт ётқизиш таъминланганлиги ва меҳнатда кўрсатилган қаҳрамонлик учун қурилиш қатнашчиларидан катта бир группасига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди.

27 октябрь куни В. И. Долгих Тиндада мукофотланган ўртоқларга Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медалларини топширди.

В. И. Долгих Байкал-Амур магистрали қурилишининг донгдор қатнашчиларини самимий табриклади ҳамда уларга Ватан бахт-саодати йўлидаги меҳнатда янги зафарлар тилади.

Мукофотланганлар ўз меҳнатларига берилган юксак баҳо учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига, ўртоқ К. У. Черненкога чуқур миннатдорчилик изҳор этдилар ҳамда совет халқи олдига Коммунистик партия қўйган вазифаларни бажариш ишига ўзларининг бутун кучлари, билимларини ва тажрибаларини сарфлашга ваъда бердилар.

КРЕМЛДА МУЗОКАРАЛАР

26 октябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов МХРП Марказий Комитетининг Бош секретари, МХР Министрлар Советининг Раиси Ж. Батмунх билан учрашди.

Н. А. Тихонов билан Ж. Батмунх иккала мамлакатни ички ривожлантириш қандай давом этаётганлиги тўғрисида, КПСС XXVI съезди билан МХРП XVIII съездида белгиланган тадбирлар ҳамда СССР билан МХРни социал ва иқтисодий ривожлантириш давлат планлари амалга оширилаётганлиги ҳақида бир-бирларига ахборот бердилар.

Фикрлашиб олиш чоғида СССР билан МХР ўртасидаги анъанавий қардошларча дўстлик янада ривожланиб бораётганлигидан чуқур мамнуният изҳор этилди ва социалистик интернационализм принциплари асосида муваффақиятли ривожланиб бораётган ҳамда хўжалик фаолиятининг муҳим соҳаларини қамраб олган совет — монгол иқтисодий ҳамкорлигига юксак баҳо берилди.

Томонлар 1986—1990 йилларгача бўлган даврдаги ҳамкорликнинг асосий йўналишларига алоҳида эътибор бердилар ва СССР ҳамда МХРнинг халқ хўжалик планларини мувофиқлаштириш билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқдилар. Бундай мувофиқлаштириш иккала мамлакат ўртасидаги ҳар томонлама иқтисодий алоқалар янада кенгайтирилиши ва чуқурлаштирилишини, шу алоқалар самарадорлиги ва МХРда вужудга келтирилган иқтисодий потенциалнинг оширилишини таъминлаши лозим.

МХРнинг қишлоқ хўжалик, енгил саноат, озиқ-овқат саноати ва кончилик саноати тармоқлари соҳасидаги ҳамкорлигининг аҳамияти қайд этиб ўтилди. Бу эса МХР экономикасини юксак суръатлар билан ривожлантиришни таъминлаш ҳамда МХРнинг халқаро социалистик меҳнат тақсимоти системасидаги иштирокини кенгайтириш имконини беради.

СССР билан МХР ўртасида 2000-йилгача бўлган даврга мўлжалланган иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликнинг узоқ муддатли программасини ишлаб чиқиш муҳимлиги таъкидланди. Бу программа ҳамкорлигимизнинг шу пайтгача таркиб топган формаларидан самарали фойдаланишни ҳамда унинг халқ хўжалиги ғоят муҳим тармоқларида перспектив йўналишларини ишлаб чиқишни кўзда тутади.

Ҳар иккала томон қардошларча Совет — Монголия ҳамкорлиги бундан буён ҳам социалистик ҳамдўстликнинг жипслигини мустаҳкамлашга, социалистик иқтисодий интеграцияни ривожлантиришга, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар Иқтисодий кенгашининг қарорларини муваффақиятли амалга оширишга кўмаклашаверади, деб қатъий ишонч билдирди.

Суҳбат сидқидиллик ва ўртоқларча ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди. Суҳбатда Совет томонидан — СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари З. Н. Нуриев, СССР Госплани раисининг биринчи ўринбосари Л. А. Воронин, ташқи савдо министрининг биринчи ўринбосари Н. Д. Комаров, Ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари А. И. Качанов, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари М. Н. Смирновский, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари М. С. Капица, СССРнинг МХРдаги элчиси С. П. Павлов; Монголия томонидан — МХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, МХРП Марказий Комитети секретари Д. Моломжамц, МХР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, МХР Госплани раиси Д. Содном, МХР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Д. Ендон, МХРнинг СССРдаги элчиси Ц. Гурбадам, МХРП Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси Р. Бата иштирок этдилар.

(ТАСС).

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИ СЕССИЯСИ МАЖЛИСИГА ЖЎНАБ КЕТИШДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов бошчилигидаги Совет делегацияси 27 октябрь куни Москвадан Гаванага жўнаб кетди. Делегация Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессиясининг XXXIX мажлисида қатнашади.

Аэродромда делегацияни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиев, КПСС Марказий Комитетининг секретари Е. К. Лигачев, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

ВИЗИТ ТУГАДИ

МХРП Марказий Комитетининг Бош секретари, МХР Министрлар Советининг Раиси Ж. Батмунх 27 октябрь куни Совет Иттифоқидан жўнаб кетди. У КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан амалий визит билан мамлакатимизга келган эди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Г. В. Романов, КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

«СССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МЕЛИОРАТОР» ФАХРИЙ УНВОНИНИ БЕЛГИЛАШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Советининг Президиуми **қарор қилади:**

1. «СССРда хизмат кўрсатган мелиоратор» фахрий унвони белгилансин.

2. «СССРда хизмат кўрсатган мелиоратор» фахрий унвонини СССР Олий Совети Президиуми қурилиш, саноат, эксплуатацион, илмий, лойиҳалаш ва бошқа корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг шу соҳада камида 10 йил ишлаган ходимларига мелиорацияни ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги учун беради.

3. «СССРда хизмат кўрсатган мелиоратор» фахрий унвони тўғрисидаги Низом ва кўкракка тақиладиган «СССРда хизмат кўрсатган мелиоратор» нишонининг тасвири тасдиқлансин.

4. СССРнинг орденлари, медаллари ва фахрий унвонлари тўғрисида СССР Олий Совети Президумининг 1979 йил 3 июль Фармони билан тасдиқланган умумий Низомнинг 19-моддасига (СССР Олий Советининг Ведомостлари, 1979 йил, 28-сон, 479-модда; 1982 йил, 1-сон, 1-модда, 23-сон, 408-модда; 1984 йил 29-сон, 502-модда) «СССРда хизмат кўрсатган синовчи парашютчи» сўзларидан кейин «СССРда хизмат кўрсатган мелиоратор» сўзлари қўшилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ЧЕРНЕНКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.

1984 йил, 26 октябрь.

«СССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МЕЛИОРАТОР» ФАХРИЙ УНВОНИ ТЎҒРИСИДА НИЗОМ

1. «СССРда хизмат кўрсатган мелиоратор» фахрий унвонини СССР Олий Совети Президиуми қурилиш, саноат, эксплуатацион, илмий, лойиҳалаш ва бошқа корхоналар, ташкилотлар ҳамда муассасаларнинг шу соҳада камида ўн йил ишлаган ва мелиорацияни ривожлантиришга катта ҳисса қўшган ходимларига беради.

2. «СССРда хизмат кўрсатган мелиоратор» фахрий унвони СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг, ўз қарамоғида мелиоратив корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар бўлган СССРнинг бошқа министрликлари, давлат комитетлари ва идоралари тақдимномасига биноан берилади.

3. «СССРда хизмат кўрсатган мелиоратор» фахрий унвонига сазовор бўлган кишиларга СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиғи ва белгиланган нусхадаги кўкрак нишони топширилади.

4. «СССРда хизмат кўрсатган мелиоратор» кўкрак нишони кўкракнинг ўнг томонига тақилади ва мазкур унвонга сазовор бўлган кишиларда СССР орденлари бўлган тақдирда уларнинг юқорисига жойлаштирилади.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

«СССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МЕЛИОРАТОР» КЎКРАК НИШОНИНИНГ ТАСВИРИ

«СССРда хизмат кўрсатган мелиоратор» кўкрак нишони тилла суви юритилган жездан тайёрланади ва бўйи 32 миллиметр, эни 36 миллиметрдан иборат кўпбурчак шаклида бўлади.

Нишоннинг ўнг тарафи марказида тепасига тилла суви юритилган контурли ва тилла суви юритилган кунгира ҳошияли қизил эмаль юлдузчали доира ичида таралувчан нурлар фонида олислашиб борувчи, яшил эмаль қопланган чиройли тўғон билан тўсилган канал тасвирланган. Кунгиранинг яшил эмаль қопланган сўл қисми юқорисида бошоқ тасвирланган. Нишоннинг юқори қисми айланаси бўйлаб «Хизмат кўрсатган мелиоратор» сўзлари, қуйи қисмидаги тилла суви юритилган ҳошия билан ўралган лентачага «СССР» сўзлари ёзилган. Нишоннинг тескари томонига кўкрак нишонининг номери қўйилган лента тортилган дафна шохи, юқори сўл қисмида Ўроқ билан Болға тасвири туширилган. Ҳамма сўзлар ва тасвирлар қабариқ қилиб ишланган.

Кўкрак нишони илгак ва халқа ёрдамида 22×18 миллиметр ҳажмли тилла суви юритилган жез тўғри бурчакли колодкага уланади, колодка эса мавжуд кесик орқали 18 миллиметр кенгликдаги қизил ранг шойи муҳайяр лента билан ўралган бўлади. Колодканинг орқа томонида нишонни кийимга қадаш учун тўғноғич бўлади.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

ШАҲАР БАЙРОҒИДА ОРДЕН

ПСКОВ, 27 октябрь. (ТАСС). Псков меҳнаткашларининг хўжалик ва маданий қурилишдаги муваффақиятлари, революцион ҳаракатдаги ва Улуғ Ватан уруши йилларида немис фашист босқинчиларига қарши курашдаги хизматлари учун шаҳар Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Бугун бу ерда партия, совет ва жамоат ташкилотлари, меҳнаткашлар коллективлари намояндаларининг Псковга юксак мукофот топширилишига бағишланган тантанали йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда самимий кутиб олинган КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин нутқ сўзлади. У йиғилиш аҳлининг қарсаклари остида мукофотни шаҳар байроғига қадаб қўйди.

СУРИЯ ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК

Тошкентда Сурия Араб Республикаси халқининг Исроил агрессиясига қарши олиб бораётган кураши билан бирдамлик митинги бўлиб ўтди. Митингда шаҳар жамоатчилиги вакиллари билан бирга Ўзбекистон пойтахтининг олий ўқув юртларида таълим олаётган чет эллик студентлар ва аспирантлар иштирок этдилар.

Митингда сўзга чиққан кишилар барча совет кишилари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам Сурия халқининг одилона курашини қўллаб-қувватлаб келдилар ва бундан буён ҳам қўллаб-қувватлайдилар, деб таъкидлашди митинг қатнашчилари қабул этилган резолюцияда. АҚШ ва Исроилнинг Сурияга ҳамда бошқа мустақил давлатларга қарши ўтказаётган давлат терроризми сиёсатини қаҳр-ғазаб билан қораладилар, Совет Иттифоқининг Яқин Шарққа бағишлаб халқаро конференция чақириш тўғрисидаги таклифини маъқулладилар.

(ЎзТАГ).

АРХИТЕКТУРА: КЕЧА, БУГУН, ЭРТАГА

Республика меъморларининг энг яхши ишлари — шаҳар ва посёлкаларнинг бош планлари, кўчалар, майдонлар, завод ва фабрикаларнинг корпуслари, метрополитен станциялари, уй-жой ва жамоат биноларининг фотосуратлари ҳамда макетлари Ўзбекистон Архитекторлар союзининг 50 йиллигига бағишланиб, 27 октябрь куни Тошкентда очилган виставкадан ўрин олди.

Республика пойтахтини, унинг марказини, қадимий меъморчилик ёдгорликлари билан ёнма-ён ягона архитектура ансамбли тарзида, замонавий объектлар қад кўтариб турган Бухорони қуришнинг кенг кўламли планлари кўргазмага қўйилган. Уларнинг ёнгинасида Куанда посёлкасини қуриш планига кўзингиз тушади: ўзбек қурувчилари БАМнинг кумушсимон излари ётқизилган жойда шу посёлкани барпо этмоқдалар. Колхоз қўраларининг, қишлоқ меҳнатчилари истиқомат қилиб турган роҳатижон уйларнинг фотосуратлари кўзни қамаштиради.

Тошкентдаги А. Навоий номли театр, В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройи, Самарқанддаги Ёшлар меҳмонхонаси, Намангандаги шойи комбинати, Урганчдаги аэропорт бинолари каби қуриб битказилган, қурилаётган ва қуриш учун тасдиқлаб қўйилган юзлаб объектлар виставкада тасвирланган.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўзбек совет архитектурасини ривожлантиришдаги хизматлари, замонавий гражданлик, саноат, қишлоқ архитектура комплексларини, бинолар ва иншоотларни барпо этишга қўшган катта ҳиссаси учун ҳамда Ўзбекистон Архитекторлар союзи ташкил этилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан «Узниипградостроительство» институтининг лойиҳалар бош архитектори Серго Михайлович **Сутягин,** Самарқанд шаҳрининг бош архитектори Неъматжон Исмоилович **Содиқов** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган архитектор»;** А. Беруний номидаги Тошкент политехника институтининг катта ўқитувчиси ўртоқ Владимир Степанович **Лисовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган халқ маорифи ходими»** фахрий унвонларини берди.

Ўзбекистон Архитекторлар союзи аъзоларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

МАТБУОТ МАРКАЗИ хабар қилади

ОБЛАСТДА БИРИНЧИ

АНДИЖОН. Москва райони заршунослари областда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш йиллик планини муваффақиятли бажардилар. Она-Ватанга 51540 тонна «оқ олтин» армуғон этилди. Пахтазорларнинг ҳар гектаридан ўртача 35 центнердан хирмон кўтарилди. Тайёрлов пунктларига топширилган хом ашёнинг 99 проценти юқори сортларга қабул қилинди. Планни муддатидан илгари бажаришга Фрунзе номли, «Ленинизм», Киров номли, Охунбобоев номли колхозлар катта ҳисса қўшдилар. Бу хўжаликларда ҳар гектар ердан олинган ҳосил 36—40 центнерни ташкил этди. Район хўжаликларида 133 бригада план топшириғини ошириб уддалади ва ҳозир юксак социалистик мажбуриятни бажариш учун курашмоқда.

Район пахтакорлари ҳосилдорликни 40 центнерга, ялпи хирмонни эса 60 минг тоннага етказишга қарор қилдилар.

ИККИ РАЙОН ҒАЛАБАСИ

НАМАНГАН. Областда яна икки район пахтакорлари зафар маррасига етиб келдилар. Чортоқ райони заршунослари давлатга 19420 тонна, шу жумладан 4100 тонна қимматбаҳо ингичка толали пахта топширдилар. Чортоқлик пахта усталари ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил олишди. Қабул пунктларига жўнатилган хом ашёнинг 94 проценти юқори сортларга қабул қилинди. Эришилган муваффақиятга Навоий номли, «Октябрь», «Москва» колхозлари ҳамда Ҳамид Олимжон номли, «Партия XXII съезди», «Фарғона» совхозларининг пахтакорлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Район меҳнаткашлари давлатга яна 2000 тонна дурдона топширишга аҳд қилишди.

Уйчи райони заршунослари республика юбилейи кунида пахта тайёрлаш йиллик плани бажарилганлиги ҳақидаги рапортга имзо чекдилар. Она-Ватан уйчилик миришкорлардан 44 минг тонна «оқ олтин», шу жумладан 12500 тонна уруғлик пахта қабул қилиб олди.

Район деҳқонлари эришган меҳнат зафарига Охунбобоев номли, Жданов номли, Свердлов номли, Ленин номли колхозлар, «Гулистон» ва «Қизилравот» совхозларининг пахтакорлари катта ҳисса қўшдилар. Дастлабки маррани забт этган уйчилик «оқ олтин» усталари давлатга яна 3000 тонна пахта топшириш ва ялпи хирмонни 47 минг тоннага етказиш мажбуриятини қабул қилдилар.

ИПАК ПАХТА ХИРМОНИ

СУРХОНДАРЁ. Шеробод райони меҳнаткашлари ингичка толали пахта тайёрлаш йиллик планини уддаладилар. Улар 12664 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28 центнердан хирмон кўтардилар. Давлатга 35 минг тонна қимматбаҳо саноат хом ашёси топширилди. Эришилган муваффақиятга «Октябрь 60 йиллиги», Н. Муродов номли ва «Гулистон» совхозларининг заршунослари катта ҳисса қўшдилар. Район заршунослари давлатга яна 10 минг тонна ингичка толали пахта топширишга сўз бердилар.

МАШИНА ТЕРИМИ — ИШ УНУМИ

ТОШКЕНТ. Оққўрғон районидаги С. Сегизбоев номли совхоз пахтакорлари йиллик планни бажардилар. 3415 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33 центнердан ҳосил олиниб, давлатга 11100 тонна «оқ олтин» топширилди. Хўжалик муваффақиятига Нурмон Равшанов, Раҳим Раимов, Саттор Мадаминов бошқарувчилик қилаётган бўлимлар салмоқли ҳисса қўшдилар. Йиллик планнинг муддатидан илгари бажарилишида терим техникасининг роли катта бўлди. Механизаторлар ялпи ҳосилнинг 85 процентини агрегатлар бункеридан бўшатишди. Пешқадам механизаторлардан Николай Адаменко, Тошпўлат Розиқов, Энвер Обидов, Рўзиқул Ғозиев ўз агрегатлари бункеридан 180—240 тоннадан «оқ олтин» тўкдилар.

ҒОЛИБЛАР

ФАРҒОНА. Ленинград районидаги барча хўжаликлар республика юбилейи кунигача йиллик планни бажарганликлари ҳақида рапорт бериб бўлишди. Ёзёвон районидаги «Шарқ юлдузи», Тошлоқ районидаги «Фарғона», Олтиариқ районидаги «Комсомол» колхозлари, Киров районидаги «СССР 60 йиллиги» совхози ҳам ғолиблар сафидан жой олдилар. Бу хўжаликлар топширган ҳосилнинг қарийб 90 проценти юқори сортларга қабул қилинди.

ЗАФАР МУБОРАК

● **Гурлан районидаги Навоий номли колхоз деҳқонлари дастлабки маррани забт этдилар.** Бу ерда 935 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 39 центнердан хирмон кўтарилди.

● **Ворошилов районидаги «Социализм» ва К. Маркс номли совхозларнинг меҳнаткашлари ҳам ғалаба рапортига имзо чекдилар.** Бу хўжаликлар давлатга тегишли равишда 8570 ва 4550 тонна «оқ олтин» топширдилар.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахта»сига ёзилди:

Норин райони — район партия комитетининг секретари М. Мирзабоев, район ижроия комитетининг раиси Р. Худойбердиев, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси А. Раҳмонов, район Сельхозтехникаси бошқарувчиси Ш. Нуриддинов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи З. Эргашев, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси З. Асқаров, район комсомол комитетининг секретари Ю. Эргашев.

Ленинград райони — район партия комитетининг секретари А. Мираҳмедов, район ижроия комитетининг раиси Т. Исмоилов, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси А. Нишонов, район Сельхозтехникаси бошқарувчиси С. Ғафуржонов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи З. Назаров, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси А. Асқаров, район комсомол комитетининг секретари М. Азимова.

Москва райони — район партия комитетининг секретари Н. Турсунов, район ижроия комитетининг раиси С. Ашуров, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси К. Маҳмудов, район Сельхозтехникаси бошқарувчиси А. Жумабоев, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Ф. Обидов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси М. Орипов, район комсомол комитетининг секретари Ф. Амирова.

Уйчи райони — район партия комитетининг секретари С. Тошпўлатов, район ижроия комитетининг раиси Т. Шерматов, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси С. Жўраев, район Сельхозтехникаси бошқарувчиси Х. Умарбоев, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи С. Юсуфбоев, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Д. Абдуллаев, район комсомол комитетининг секретари О. Отахонов.

Чортоқ райони — район партия комитетининг секретари Х. Умурзоқов, район ижроия комитетининг раиси М. Раҳматов, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси М. Раҳмонов, район Сельхозтехникаси бошқарувчиси А. Алиматов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Т. Рўзибоев, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Ж. Мирзаев, район комсомол комитетининг секретари О. Абдураҳимова.

29 ОКТЯБРЬ — ЛЕНИН КОМСОМОЛИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАН КУН

БУНЁДКОР ЁШЛИК

Эртага — шонли Коммунистик партиянинг ишончли резерви, совет ёшларининг синалган авангарди ВЛКСМ туғилган кун. Бундан 66 йил илгари — 1918 йилнинг 29 октябрида ёш ишчи ва деҳқон Союзларининг 1-Бутунроссия съезди шонли комсомолга асос солган эди. Ўшандан бери мамлакатимиз тарихининг барча босқичларида комсомол ҳамиша жонажон партия билан бирга бўлди, коммунистлар билан елкама-елка туриб, социализмнинг порлоқ келажаги учун курашди, гражданлар уруши оловларида, дастлабки беш йилликларда, Улуғ Ватан уруши фронтларида тобланиб, чинакам чиниқиш мактабини ўтди.

Ленин комсомоли ташкил топган кун бу йил алоҳида вазиятда кутиб олинмоқда. Ҳар бир йигит-қиз КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг комсомол ташкилотлари секретарлари Умумармия кенгашида сўзлаган нутқида баён этилган кўрсатмаларни, КПСС Марказий Комитетининг «Комсомолга партия раҳбарлигини янада яхшилаш ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда унинг ролини ошириш тўғрисида»ги қарорини бажариш, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллигини муносиб кутиб олиш йўлида қўлга киритаётган ютуқлари ҳақида рапорт бермоқда.

Ленин орденли Ўзбекистон комсомол ташкилоти ҳам ўз байрамини жонажон Коммунистик партия теварагига мустаҳкам жипслашган ҳолда кутиб оляпти. Бу йил Союзимиз туғилган куни республикамизнинг катта тўйи — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллиги нишонланаётган бир пайтга тўғри келганлиги барча йигит-қизларнинг ёшлик шижоатини, меҳнат кўтаринкилигини янада жўш урдириб юборди. Партиянинг доимий раҳнамолиги ва раҳбарлигидан янги-янги куч олиб, Ўзбекистон комсомоли коммунистлардан ленинча принципиалликни, ҳақиқатга тик қарай олиш маҳоратини, олға бориш учун ирода ва ғайратни сафарбар эта билишликни ўрганган ҳолда қўйилаётган масъулиятли вазифаларни бажариш учун курашмоқда.

Ҳозирги кунда Ўзбекистон комсомол ташкилоти ВЛКСМнинг ўз сафига 3.303.706 ёш ленинчини бирлаштирган қудратли отрядидир. Комсомоллар халқ хўжалигининг барча соҳаларида фидокорона меҳнат қилмоқдалар, ватанпарварлик ташаббуслари кўрсатмоқдалар, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш учун курашда коммунистларга актив ёрдам бермоқдалар.

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси слесари Владимир Подошовка, Ленинск трактор прицеплари заводининг мастери Мовруталли Ражабов, Ўрта Осиё темир йўли Термиз бўлимининг поезд диспетчери Владимир Алексеев, Зарбдор районидаги «Ленин йўли» совхози комсомол-ёшлар пахтачилик бригадаси бошлиғи, СССР Олий Совети депутати Зулайҳо Сатторова, Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхози маккажўхоричилик комсомол-ёшлар бригадаси раҳбари Валижон Йўлдошев шулар жумласидандир. Улар «Ёшларнинг зарбдор меҳнати, билими, ташаббуси ва ижодкорлиги — ўн биринчи беш йилликка» ватанпарварлик ҳаракатининг олдинги сафларида бормоқдалар. Комсомол ташкилотлари ёшларни жамоат ишлаб чиқаришини интенсивлашга, Озиқ-овқат ва Энергетика программаларини амалга оширишга, хўжалик юритишнинг янги иқтисодий методларини эгаллаб олишга сафарбар қилиш борасида муайян тажриба тўпладилар. Социалистик мусобақани кенг ёйдириб, «дала маликаси»ни парваришлашга индустриал технологияни ва меҳнатни ташкил этишнинг бригада методини қўллаб, 1,5 мингдан зиёд ёшлар коллективлари план-топшириқларини бажардилар. Оққўрғон районидаги Навоий номли колхоздан Кибор Рўзиматов, Китоб районидаги «Шарқ юлдузи» совхозидан Хуррам Юсупов, Пешку районидаги «СССР 60 йиллиги» совхозидан Иззат Каримов етакчилик қилаётган бригадалар ҳар гектар ердан 70—80 центнердан ҳосил олдилар.

Ўртоқ К. У. Черненконинг комсомол ташкилотлари секретарлари Умумармия кенгашида сўзлаган программ нутқи, КПСС Марказий Комитетининг «Комсомолга партия раҳбарлигини янада яхшилаш ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда унинг ролини ошириш тўғрисида» қабул қилган қарори Коммунистик партия бизга кўрсатаётган ғамхўрлигининг яна бир ёрқин далили бўлди. Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида бутун комсомол ишининг форма ва методларини такомиллаштиришдек муҳим ва ғоят масъулиятли вазифа олдимизда турибди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида кўрсатиб ўтилганидек, республикадаги кўпгина корхоналарда ишчи кучи етишмаяпти. Айни вақтда ёшларнинг бир қисми жамоат ишлаб чиқаришига жалб этилмаган. Илғор иш методлари тузукроқ оммалаштирилмаяпти. Натижада 3500 комсомол-ёшлар коллективининг деярли учдан бир қисми бригада пудратига ўтмаган. Ёш қурувчилар, жумладан Байкал — Амур магистрали қурилишига, Тюменнинг газли районларини ўзлаштиришга, Ноқоратупроқ зона ерлари қиёфасини ўзгартиришга, бошқа Бутуниттифоқ комсомол-зарбдор қурилишларига жўнаб кетган республика вакиллари тўғрисида яна ҳам кўпроқ ғамхўрлик қилишимиз лозим. Республикада ҳар йили ўн минглаб янги механизаторлар тайёрланмоқда. Лекин хўжаликларда тракторчилар, пахта териш машиналари механик-ҳайдовчилари муттасил етишмаяпти. Ёшлар чорвачилик фермаларига суст жалб этилмоқда. Куни-кеча бўлиб ўтган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVII пленуми КПСС Марказий Комитетининг комсомолга раҳбарлик юзасидан қабул қилган қарори талаблари асосида ҳозирча содир бўлаётган силжишлар унча катта эмаслигини, комсомол ишида теранлик, оперативлик, янги формаларни қидириб топиш ҳолати етишмаётганлигини таъкидлаб ўтди. Йигит-қизларни Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олишга сафарбар этиш — бош вазифаларимиздандир. Ёшларнинг ҳарбий-ватанпарварлик тарбиясини кучайтиришимиз, социалистик Ватанни ҳимоя қилиш соҳасидаги фахрли бурчни бажариш учун юксак масъулият ҳиссини уларга сингдириб боришимиз зарур.

Улуғ Ғалабанинг 40 йиллиги нишонланадиган йилда планетамиз ёшлари Москвага, ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивалига тўпланадилар. Ҳозир фестивалда қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритиш учун мусобақа авж олган. Биз жойларда Тинчлик марши ҳаракатини кенгайтириб, республика йигит-қизларининг антиимпериалистик бирдамлик, тинчлик ва дўстлик учун курашга қўшадиган ҳиссасини кўпайтириш чораларини кўряпмиз.

Республика комсомол ташкилоти, барча йигит-қизлари ана шу катта ва хилма-хил вазифаларни бажаришга бутун куч-ғайратни йўналтирмоқдалар. Улар В. И. Лениннинг «Коммунизмни ўрганайлик» деган васиятига амал қилган ҳолда ўзларининг ёшлик шижоатларини жонажон партияга, она-Ватанга бағишламоқдалар. Бинобарин, улар партия талабларини бажаришни муваффақият билан уддалайдилар. Доим шундай бўлиб келган, бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.

Б. АЛЛАМУРАДОВ,
Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари.

БУГУН — АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

26 октябрь куни Тошкентда автомобиль транспорти ходимлари кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти министри А. Ф. Гаврилов доклад қилди. Йиғилиш қатнашчилари КПСС XXVI съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишга, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга интилаётганликларини айтдилар.

(ЎзТАГ).

ЯҚИН МАНЗИЛЛАР

Республикамиздаги кўплаб саноат корхоналари, қурилишлар, колхозлар ва совхозлардаги, халқ хўжалиги барча тармоқларининг бўлинмаларидаги юксак меҳнат мароми кўп жиҳатдан автомобиль транспорти ходимларининг ишига боғлиқдир. Республика йўлларида қатнаб турган барча транспорт воситалари беш йиллик вазифаларини тўла-тўкис ҳал этишда, план ва топшириқларнинг бажарилишида транспортда меҳнат қилаётган минг-минглаб фидокор кишиларнинг ҳиссаси бор. Улар бажараётган ишлар ўзининг миқёси жиҳатидан жуда каттадир. Буни фақат биргина шу рақамдан билиш мумкин — ҳар йили автотранспорт ёрдамида қарийб икки ярим миллиард пассажир ва бир миллиард тоннадан кўп юк ташиб берилмоқда.

Бу хайрли ишда автомобиль ремонти корхоналарининг фидокор коллективларининг ҳам иши тахсинга сазовордир. Шу коллективлардан бири Олмазор авторемонт корхонасидир. Корхона зиммасидаги вазифани яхши адо этмоқда. Шу йилнинг ўзида 1510 дан ортиқ микроавтобуслар ҳамда енгил автомашиналарни ремонт қилиб беради. Бу ерда меҳнат қилаётган кўпчилик ремонтчилар юксак малакага эга бўлган мутахассис ва моҳир ишчилардир. Улар ўзларига юклатилган шарафли вазифани аъло даражада ва ўз вақтида адо этмоқдалар. Шулардан бири Курсеид Мухиддиновдир. У илғор бригадаларнинг бирига кўп йиллардан бери бошчилик қилмоқда. У бошлиқ коллектив ҳар доим графикни ошириб бажариб, корхонада кенг авж олган социалистик мусобақада ғолибликни қўлдан бермаяпти. Коллектив ҳозир келгуси йил ҳисобига меҳнат қилаётир. Суратда: корхонадаги илғор бригаданинг бошлиғи К. Мухиддинов ва бригаданинг илғор слесари А. Қўшчонов ўртоқлар.

В. Сироткин фотоси.

ЕР ОСТИ СИЛКИНИШЛАРИ

27 октябрь куни маҳаллий вақт билан соат 2 дан 23 минут ўтганда «Тошкент» марказий сейсмик станцияси ер тебранганлигини қайд этди. Зилзила маркази Ўзбекистон пойтахтидан 350 километр жануби-шарқда, Олой тизма тоғи этакларида бўлган. Ер ости силкинишининг кучи Андижонда 4—5 балл, Тошкент, Наманган, Фарғонада 4 балл, Душанбе, Самарқанд, Жиззахда 3 баллга етди.

(ЎзТАГ).

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ЭЪЛОНЛАР

НИЗОМИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра мудирлари: илмий коммунизм, миллий группаларда рус тили, фортепиано, хор дирижёрлиги, чизмачилик ва тасвирий санъат методикаси;

кафедра профессорлари: сиёсий иқтисод, рус тили ва бошланғич синфларда уни ўқитиш методикаси, қозоқ тили ва адабиёти;

кафедра доцентлари: СССР тарихи, физика, алгебра ва сонлар назарияси ўқитиш методикаси; рус тилшунослиги;

кафедра катта ўқитувчилари: КПСС тарихи (гуманитар факультетларда), рус тилшунослиги, СССР халқлари адабиёти;

кафедра ўқитувчилари: мактабгача тарбия методикаси, живопись, расм, чизмачилик, миллий группаларда рус тили, халқ чолғу асбоблари, хор дирижёрлиги, музикали фанлар таълими методикаси, рус тилшунослиги, татар филологияси, рус тили ва адабиёти таълими методикаси.

Ўзбекистон миллий мактаблари ва болалар боғчаларида болаларни русча гаплашишга ўргатиш бўйича проблемали илмий-тадқиқот лабораториясига: МУДИР, КАТТА ИЛМИЙ ХОДИМЛАР, КИЧИК ИЛМИЙ ХОДИМЛАР.

ИНСТИТУТНИНГ НАВОИЙ ШАҲРИДАГИ ФИЛИАЛИГА

кафедра доцентлари: КПСС тарихи, ўзбек тилшунослиги;

кафедра катта ўқитувчиси: психология;

кафедра ўқитувчилари: КПСС тарихи, рус тилшунослиги, рус адабиёти, ўзбек адабиёти, математика, физика, чет тиллари.

КОНКУРС МУДДАТИ — 24 НОЯБРГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700100, Тошкент шаҳри, 100-алоқа бўлими, Педагогика кўчаси, 103-уй.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ТРЕСТИ БАЗАСИДАГИ 11-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1984—85 ўқув йили учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎРТА МАЪЛУМОТЛИЛАРНИ ҚЎШИМЧА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кучланиш тармоқлари ва электр ускуналари бўйича электромонтажчи (Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган йигитлар), **ёритиш тармоқлари бўйича электромонтажчи** (қизлар), **коммутация иккиламчи тармоқлари бўйича электр монтажчи** (қизлар).

Ўқиш муддати — 4 ой.

Ҳар ойда ўқувчиларга 76 сўм миқдорида стипендия тўланади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 проценти ўқувчиларга берилади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртини тугатганлар техникум ва институтларга киришда имтиёзларга эга бўладилар.

Ариза ва ҳужжатлар ҳар куни соат 9 дан 16.30 гача қабул қилинади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, характеристика, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, медицина справкаси, турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат.

Паспорт ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Ивановолик тўқимачилар кўчаси, 8-уй (2, 3, 33, 34, 40, 57, 58, 70, 79-автобуслар, 4, 7, 11, 26, 9, 24-трамвайлар, 2, 6, 13 16-троллейбусларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати).

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

СССР биринчилиги учун II группа Шарқ зонаси командалари ўртасида

ХОККЕЙ

28, 29, 31 октябрда

«БИНОКОР» (Тошкент) — «ГОРНЯК» (Дальнегорск)

3, 4, 6 ноябрда

«БИНОКОР» (Тошкент) — «АМУРСТАЛЬ» (Комсомольск)

Ўйинлар шанба ва якшанба кунлари соат 17.00 да, иш кунлари соат 19.00 да бошланади.

46-03-12, 46-70-31, 46-07-53, 46-68-77 телефонлари бўйича справкалар олиш мумкин.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 28/Х да **Гўзал Василиса** (12.00), **Дилором** (19.30), 30/Х да **Оловли фаришта.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/Х да **Парвона,** 30/Х да **Афғон репортажи.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28/Х да **Мангулик,** 29/Х да **Хотинимнинг эри.**

●

ТОШКЕНТ ЭКСПЕРИМЕНТАЛ МАРМАР ЗАВОДИ

бир куб. метри бир сўм 76 тийиндан чекланмаган миқдорда

МАРМАР ТОШ **СОТАДИ**

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Генерал Собир Раҳимов кўчаси, 2-переулок.

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

30 октябрь соат 19.30 да

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўрик-конкурси ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИ КОНЦЕРТИ

Қатнашадилар:

Лирик хонанда **Дадахон ҲАСАНОВ,**

VI Жаҳон фестивалининг лауреати **Анвар РУСТАМОВ**

Солистлар: Дилором ҚАЮМОВА, Абдуқодир ЮСУПОВ, Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ, Ҳотам ҲОЖИЕВ, Раҳимахон НОСИРОВА, Моҳичеҳра ИСЛОМОВА, Лола ОҚИЛОВА.

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли «Шодлик» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

Қодир МЎМИНОВ

Музика раҳбари — Исматулла РАҲМАТУЛЛАЕВ.

Программани Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппарати ҳамда ишлар мудирлиги партия ва касаба союз ташкилотлари Марказий Комитет аппаратининг масъул ходими Э. М. Ҳасановга укаси

Мэлс Маматович ҲАСАНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

28 ОКТЯБРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Қизил қўнғироқлар. Бадиий фильм. 3-серия. 10.40 — Будильник. 11.10 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 12.10 — Здоровье. 12.55 — Тонгги почта. 13.25 — Совет тупроғидаги учрашувлар. 13.40 — Қишлоқ янгиликлари. 14.40 — Музикали киоск. 15.10 — Бугун — автомобиль транспорти ходимлари куни. 15.40 — Автомобиль транспорти ходимларининг талабларига биноан концерт. 16.25 — Саёҳатчилар клуби. 17.25 — Тунги алвастилар осмонда. Бадиий фильм. 18.40 — Халқаро панорама. 19.25 — Телефильм. 20.20 — Кулги кечаси кўрсатуви саҳифаларида. 21.30 — Время. 22.05 — Чет эл эстрадасининг куйлари ва оҳанглари. 22.50 — М. Горький номли Адабиёт институти ҳақида ҳужжатли фильм. 23.20 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.15 — Табиат сирлари. 9.30 — Бахт қўшиғи. 10.00 — Рус тили. 10.30 — Телефильм. 11.00 — Ҳожи Аҳмад Яссавий мавзолейи. 11.25 — Концерт. 11.55— Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.55 — Химолайнинг забт этилиши. 13.45 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 14.30 — Қоядаги уй. Телефильм. 14.50 — Ерда, самода ва денгизда. 15.20 — Мультфильм. 15.35 — Фильм-концерт. 16.20 — Машаққатли қаватлар. Бадиий фильм. 3-серия. 17.25 — Инсон — замин соҳиби. 18.25 — Концерт. 19.15 — Тўрғайлар. Бадиий фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 21.15 — Жилолар оҳанги. Телефильм. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. «Торпедо» — «Днепр».

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.30 — Телевизион миниатюралар театри. 11.10 — Саломат бўлинг. 11.40 — Умумтаълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг Асосий йўналишлари ҳақида. 12.10 — Қувноқ стартлар. 13.10 — Музика истиқболи эгалари. 13.50 — Мактаб ўқувчилари учун 14.20 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 14.50 — Реклама. 18.00 — Мўъжизалар оламига саёҳат. 18.30 — Комсомол менинг тақдиримда. 19.30 — Ахборот. 19.50 — Цирк! Цирк! Цирк! 20.30 — Ахборот. 20.55 — М. Қориёқубов номли Ўзбек давлат филармонияси «Лазги» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — «Лазги» ашула ва рақс ансамблининг концерти (давоми).

29 ОКТЯБРЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Футбол шарҳи. 10.10 — Телефильм. 10.35 — Аллангали йиллар қўшиқлари. 11.00— Қизил агитатор Трофим Глушков. Бадиий фильм. 11.40 — А. Фадеев асарлари. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.10 — Комсомол туғилган кунга. 16.35 — Ватаннинг содиқ фарзандлари. 12.20 — Объектив. 17.50 — Ишлар ва одамлар. 18.20 — Мультфильмлар. 18.45 — Футбол шарҳи. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Арфа квартети чалади. 19.40 — Дунё ва ёшлар. 20.20 — Музикали кўрсатув. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол: СССР кубоги. «Спартак» — «Зенит». Танаффус пайтида дунё воқеалари.

МОСКВА-II. — 9.00 Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — Рус тили. 10.55 — Н. Островскийнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида. 12.00 — Фан ва турмуш. 12.55 — Илмий-оммабоп фильм. 13.45 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 15.30 — М. Шолохов. Инсон тақдири. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Концерт. 19.05 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 19.50 — Бадминтон бўйича халқаро турнир. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Қиролнинг ҳамма лашкарлари. Бадиий фильм. 1-серия. 23.15 — Кинотомошабин ҳамроҳи.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Болалар учун фильм. 10.30 — Ё остидан ё устидан. Бадиий фильм. 12.00 — Ўқувчилар бригадасида. 12.30 — Телефильм. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.05 — Мультфильм. 18.30 — Биз қувноқ ва шодон яшаймиз. 19.00 — Ёзувчилар пахтакорларга. 19.30 — Ахборот. 19.50 — Ноз-неъмат бунёдкори. 20.05 — Партия турмуши. 20.30 — Ахборот. 20.55 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Халқаро аҳвол кундалиги. 22.20 — Халқ жасорати саҳифалари. 23.20 — Янгиликлар.

РАДИО

28 ОКТЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Радиотингловчилар таклиф этган программа асосида концерт. 9.15 — Табассум. 11.30 — Қуйлардан қўшиқларга. 12.10 — Транспорт ишчиси. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Автомобиль транспорти ходимлари учун музикали программа. 14.00 — Илғор механизаторлар минбари. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Жанговар йиллар қўшиқлари. 19.25 — Ёшлик. 21.00 — Пахтачиликда автоматика. 21.10— Табассум. 22.30 — Концерт.

29 ОКТЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — «Фрунзевец» газетасининг обзори. 9.20 — Увертюралар. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 10.15 — Ёзувчилар микрофон олдида. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Ёшлар шижоати. 18.15 — Халқаро кундалик. 19.25 — Ўрнимиз олдинги сафда. 21.00 — Сурия Коммунистик партиясининг 60 йиллигига. 21.00 — Ҳамза ижоди ҳақида радио ҳикоя.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

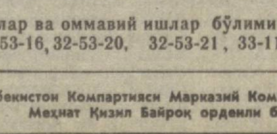

Редакция адреси ва телефонлар: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси.